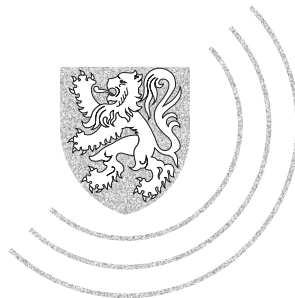

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

22 mei 2003

RAPPORT VAN DE VLAAMSE REGERING
over het gevoerde beleid inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer
van de Vlaamse Gemeenschap in 2002

INHOUD

	Blz.
I. INLEIDING	4
II. DE RENTEMARKTEN IN 2002 EN 2003	5
2.1. Macro-economische context in 2002 : economie heeft lood in de vleugels	5
2.1.1. Verenigde Staten : geen double dip	5
2.1.2. Eurozone : nauwelijks groei	6
2.1.3. België : uitvoerdynamiek	7
2.2. Rentemarkten in 2002 : minder steile rentecurve	9
2.2.1. Verenigde Staten : verdere daling van de langetermijnrente	9
2.2.2. Eurozone : rentedalingspotentieel verder benut	10
2.3. Macro-economische vooruitzichten voor 2003	11
2.3.1. Verenigde Staten : kwetsbare consolidatie	11
2.3.2. Eurozone : een derde jaar van stagnatie ?	11
2.3.3. België : hopen op uitvoerimpuls	12
2.4. Rentemarktvooruitzichten voor 2003	12
2.4.1. Verenigde Staten : naar een steilere rentecurve	12
2.4.2. Eurozone	13
III. SCHULDBEHEER IN 2002	14
3.1. Voorwoord	14
3.2. Evolutie van de uitstaande directe schuld	17
3.2.1. Kerncijfers inzake nieuwe financieringen van de Vlaamse Gemeenschap in 2002	17
3.2.2. Gevolgde strategie bij de benadering van de kapitaalmarkt	18
3.2.3. Opgenomen directe schuld tegen vaste rente in 2002	18
3.2.4. Opgenomen directe schuld tegen vlottende rente in 2002	18
3.2.5. Hedging verrichtingen in 2002	18
3.3. Evaluatie van de uitstaande directe schuld	19
3.3.1. Diversificatie	19
3.3.2. Vervaldagenkalender van de directe schuld	20
3.3.3. Verhouding vast/vlottend binnen de uitstaande directe schuld	21
3.3.4. Duration en Modified Duration van de uitstaande directe schuld	21
3.3.5. Kostprijs van de uitstaande directe schuld	22
3.4. Evolutie van de indirecte schuld in 2002	22
3.5. Historische budgettaire kostprijs van de directe en indirecte schuld	24
3.6. Opgenomen gewaarborgde schuld in 2002	24
3.7. Overzicht van de totale uitstaande gewaarborgde schuld	25
3.8. Vlaams Egalisatie Rente Fonds	26

IV. BELEGGINGEN VAN TUSSENTIJDSE KASOVERSCHOTTEN IN 2002	27
V. NORMEN	29
VI. RATING VLAAMSE GEMEENSCHAP	31
BIJLAGE 1 : Vervaldagenkalender van de uitstaande directe schuld op 31/12/2002	33
BIJLAGE 2 : Samenstelling en evolutie van de totale schuld van de Vlaamse Gemeenschap .	45
BIJLAGE 3 : Lijst van de losstaande Swaps in 2002.....	49
BIJLAGE 4 : Rating 2002 Standard & Poors	53
GLOSSARIUM	57
LIJST OPGENOMEN TABELLEN EN GRAFIEKEN	63

I. INLEIDING

Voor u ligt het rapport over het kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap in 2002. Hiermee voldoet de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën en Begroting aan de verplichting opgelegd in artikel 13 van het decreet van 16 december 1997 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap (Belgisch Staatsblad van 30 december 1997).

In antwoord op de resolutie van het Vlaams Parlement van 23 mei 2001 werd in de loop van 2002 in nauwe samenwerking met het Rekenhof, de laatste hand gelegd aan een nieuw ontwerp van decreet dat binnenkort aan het Vlaams Parlement zal worden voorgelegd. Dit voorontwerp werd op 14 maart 2003 door de Vlaamse regering principieel goedgekeurd en ligt thans voor advies bij de Raad van State. De implementatie is gepland vanaf 1 januari 2004. Alle verworvenheden van het “oude” decreet van 1997 blijven behouden, o.m. de installatie van een interne audit, de explicitering van de normen en de jaarlijks verplicht gestelde rapportering aan het Vlaams Parlement. Nieuw zal zijn : het E.S.R. - conform maken van de definitie “schuld”, het moderniseren van de normen waaraan het kas- en schuldbeheer moet voldoen, het creëren van een kader voor de goedkeuring van en de rapportering over bijzondere financiële transacties en het afschaffen van het Vlaamse Egalisatie Rente Fonds (V.E.R.F.).

Andere blikvangers in 2002 zijn :

- Voor het zevende jaar op rij is de schuld in 2002 gedaald. Op het einde van 2002 bedraagt de totale schuld (direct + indirect) 3.883,9 miljoen euro.
- Vanaf juli 2002 heeft het Vlaams Gewest aan de gemeenten en provincies opnieuw voorschotten op de opcentiemen op de onroerende voorheffing uitbetaald. Deze regeling werd vanaf juli 2001 ingevoerd en wordt door alle gemeenten ten zeerste geapprecieerd omwille van de stiptheid en van de regelmatigheid van de voorschotten. In 2001 vereiste deze maatregel een hoge prefinancieringslast van het Vlaams Gewest. Door een sterk opgedreven incohiering en inning in 2002 is deze prefinancieringslast volledig weggewerkt en omgebogen tot een tijdelijke kas-verbetering voor de Vlaamse Gemeenschap van 38,9 miljoen euro op het einde van 2002.

Dit rapport wordt ingeleid met een terugblik op de macro-economische context en de rentemarkten in 2002 en met de respectievelijke vooruitzichten voor 2003.

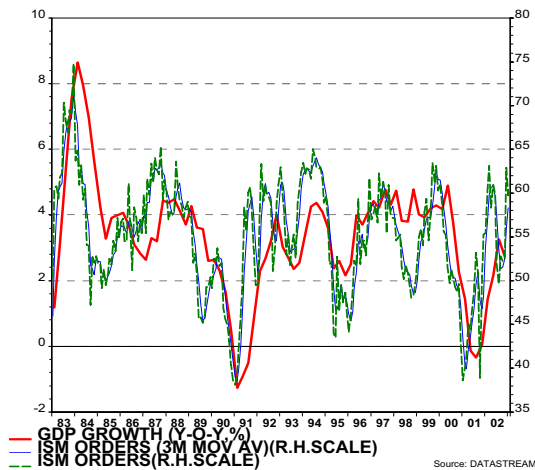
II. DE RENTEMARKTEN IN 2002 EN 2003

2.1 Macro-economische context in 2002: economie heeft lood in de vleugels

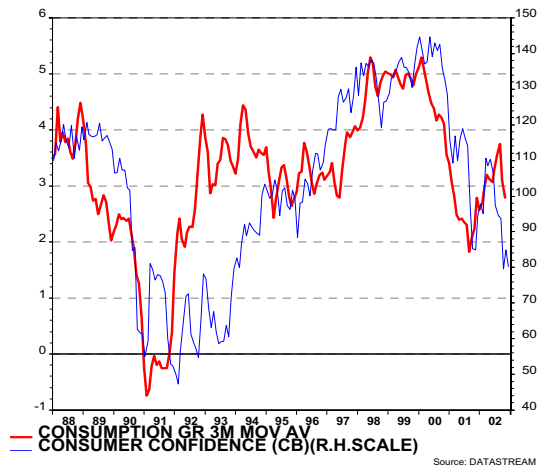
2.1.1 Verenigde Staten: geen double dip

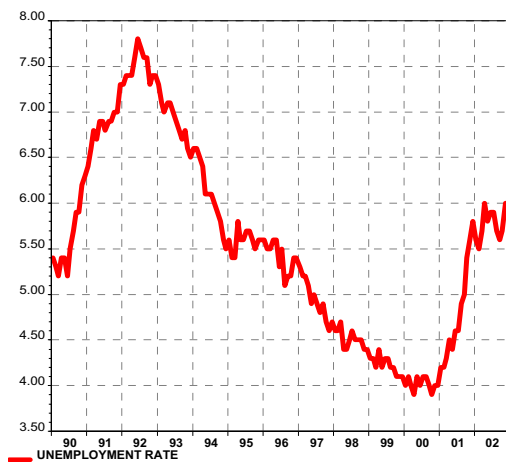
De economische ontwikkeling verliep grillig, maar het resultaat voor het ganse jaar viel eigenlijk best mee. De 2,4% toename van het B.B.P. oogt bijzonder goed ten aanzien van de stijging met amper 0,3% in 2001. De economie incasseerde rake klappen door de boekhoudschandalen, de scherpe beursinzinking tijdens het derde kwartaal en de oplopende spanningen in het Midden Oosten. De consolidatie van het goedkoop geldbeleid door de Federal Reserve en de dalende trend van de langetermijnrente droegen bij tot een levendige bouwactiviteit, tot een versnelde schuldherschikking door de bedrijven en tot het behoud van de consumptiebestedingen op een relatief hoog peil. Natuurlijk profiteerde de economie eveneens van de gedurfde deficit spending van de federale overheid via de belastingverlaging en de verhoogde militaire uitgaven. Positief was ook de relatieve stabilisering van de werkloosheid, ondanks de talrijke bedrijfsherstructureringen. De opklimmende inflatie zorgde niet voor grote bekommernis en had zeker geen opwaartse invloed op de rentevoeten. Het tekort op de handelsbalans en op de lopende rekening van de betalingsbalans ontspoorde verder, waardoor de V.S. in toenemende mate afhankelijk werden van buitenlands kapitaal om die tekorten te financieren. Op een moment dat de V.S.-dollar zowat 20% inleverde, kwam deze externe financiering in het gedrang.

Grafiek 1: B.B.P. en I.S.M./N.A.P.M.-index (B.B.P.-groei op 1 jaar)

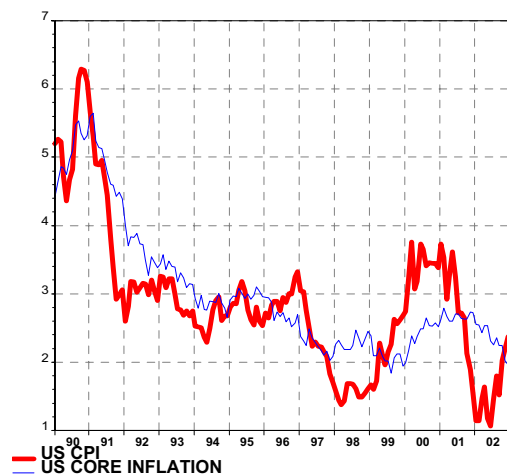

Grafiek 2: Consumptiegroei (reël, groei op 1 jaar) en consumentenvertrouwen

Grafiek 3: Werkloosheidsgraad

Source: DATASTREAM

Grafiek 4: Inflatie en basisinflatie (in %)

Source: DATASTREAM

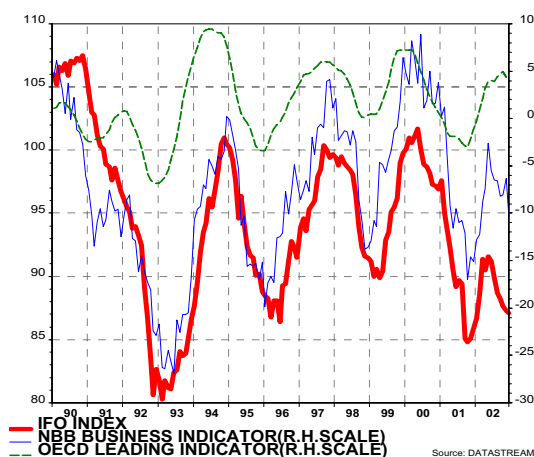
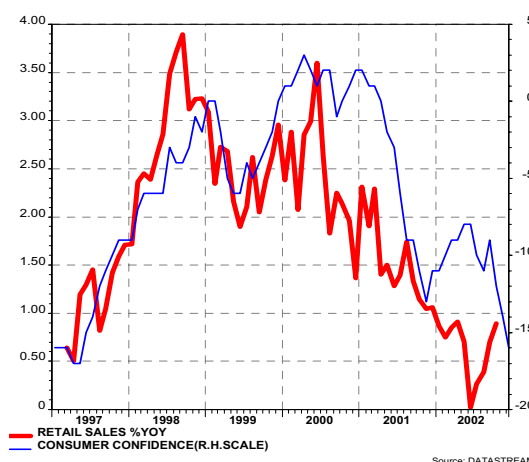
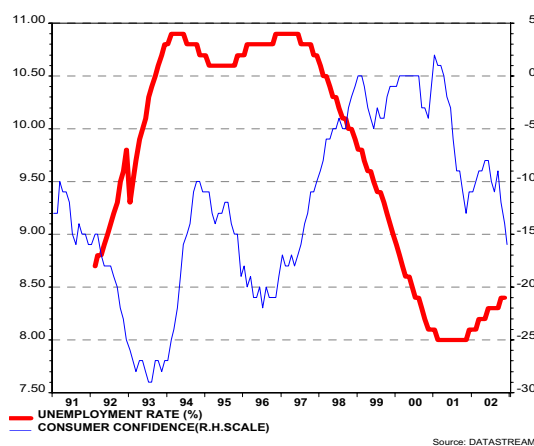
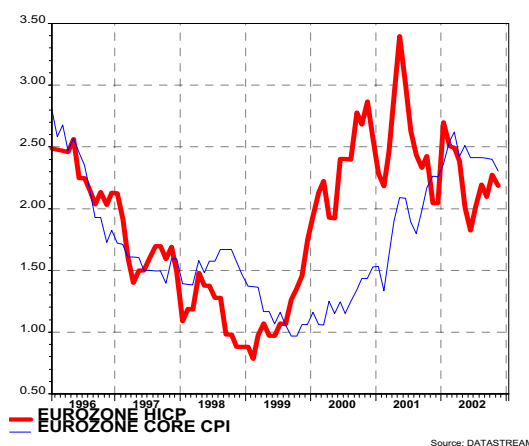
2.1.2 Eurozone: nauwelijks groei

De economische groei in de eurozone, die al in 2001 ondermaats bleef, kon zich niet herstellen in 2002. Integendeel, met een B.B.P.-groei van amper 0,8% was 2002 het slechtste jaar sinds de recessie van 1993. De zwakkere groei van de Amerikaanse economie vertraagde de export vanuit de eurozone. Dit werd echter ten dele gecompenseerd door de sterke economische groei in de Aziatische landen, waarbij China in het oog sprong. Al bij al leverde de export een belangrijke bijdrage tot de weliswaar bescheiden, maar nog steeds positieve economische groei in 2002.

De binnenlandse vraag sputterde in de eurozone. De Europese centrale bank wachtte immers tot december om haar rente te verlagen. De hogere werkloosheid en de ineenstorting van de beurskoersen zetten de consumenten tot voorzichtigheid aan. De oorlogsdreiging rond Irak gaf het consumentenvertrouwen op het einde van 2002 een bijkomende klap, waardoor de particuliere bestedingen verzwakten.

De bedrijven investeerden minder dan het jaar voordien. Niet alleen de economische groeivertraging en de geopolitieke onzekerheid speelden hierin een rol. Ook de malaise in de technologie- en telecommunicatiesector, de beurscrisis en de aankondiging van hogere fiscale en parafiscale lasten in Duitsland, dat een derde van de eurozone-economie vertegenwoordigt, ontmoedigden de bedrijfsinvesteringen. Bovendien hadden de bedrijven voldoende onbenutte productiecapaciteit over om een eventuele heropleving van de vraag op te vangen. Ze snoeiden daarenboven drastisch in hun voorraden, hetgeen een negatieve impact had op de economische groei.

De inflatie in de eurozone daalde aanvankelijk van 2,7% in januari 2002 tot 1,8% in juni 2002. Nadien bleef ze boven de door de E.C.B. geviseerde drempel van 2,0% hangen, onder meer wegens de stijging van de olieprijs, die het gevolg was van de staking in Venezuela, maar vooral van de oplopende spanningen rond Irak. Ook de omschakeling naar euromunten en -biljetten duwde de inflatie omhoog. Over heel 2002 bedroeg de inflatie gemiddeld 2,3%.

Grafiek 5: I.F.O., B.N.N.-index en leading indicator**Grafiek 6: Consumentenvertrouwen (index) en kleinhandelsverkopen (groei in % op 1 jaar)****Grafiek 7: Werkloosheidsgraad en consumentenvertrouwen (index)****Grafiek 8: Inflatie en basisinflatie (groei in % op 1 jaar)**

2.1.3 België: uitvoerdynamiek

De Belgische export groeide sterk in 2002 (+7,2%) en overtrof de toename van de import (+6,5%). De eind 2001 gelanceerde transithandel van de Amerikaanse farmaceutische Pfizer, goed voor zo'n 8% van de totale buitenlandse handel, gaf de buitenlandse handel een belangrijke impuls. Daarnaast profiteerde België ook van de duidelijke groei van de export buiten de eurozone. De verzwakking van de euro in 2001 heeft met vertraging gunstig ingewerkt op de uitvoer.

Ondanks de groei van de reële lonen en de belastingverlaging, ging de particuliere consumptie er vorig jaar maar langzaam op vooruit (+0,6%). De stijgende werkloosheid, de geopolitieke onzekerheid (Irak) en de lagere beurskoersen kelderden het consumentenvertrouwen en de detailhandelsverkopen. De gezinnen trokken hun besparingen op. De overgang naar euromunten en -biljetten zorgde voor een "gevoelde" inflatie die hoger lag dan de officiële inflatie, wat het enthousiasme van de consument verminderde. De lage langetermijnrente had op het einde van het jaar wel een gunstige invloed op de vraag naar hypotheecaire kredieten, maar dat kon de bouwsector niet van een inzinking vrijwaren.

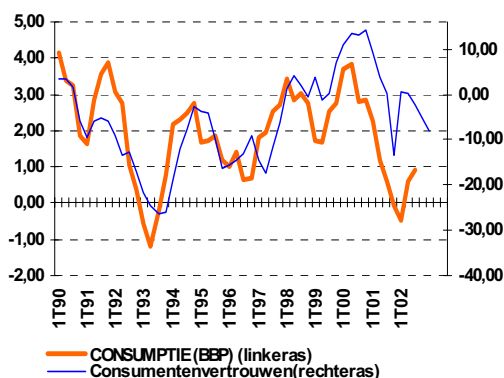
De bedrijfsinvesteringen gingen er in 2002 met 3,8% op achteruit, wat te wijten was aan de wereldwijde economische en politieke onzekerheid. De beurscrisis maakte het bovendien moeilijker om vers kapitaal aan te trekken. Ondanks de hogere industriële productie, hadden de bedrijven veel onbenutte productiecapaciteit over, wat uitbreidingsinvesteringen minder noodzakelijk maakte. De overheid investeerde vorig jaar opnieuw meer, nl. 9,7%, na de daling in 2001.

Al deze elementen leidden ertoe dat de Belgische economie in 2002 met 0,7% groeide, bijna evenveel als in 2001, toen de economische groei 0,8% bedroeg.

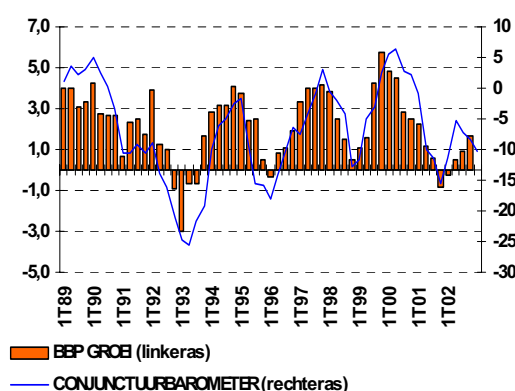
De inflatie daalde in 2002 tot gemiddeld 1,6%, tegenover 2,4% in 2001. Dit was te danken aan de lagere energieprijzen (tot de herfst), de geringere stijging van de voedselprijzen, de appreciatie van de euro en de afschaffing van het kijk- en luistergeld in Vlaanderen en Brussel. De overschakeling naar euromunten en -biljetten begin 2002 had wel een, zij het vrij beperkte, opwaartse invloed op de inflatie.

De overheid sloot 2002 af met een begroting in evenwicht. De verkoop van vastgoed helpt mee de behoorlijke prestatie te verklaren. Maar de overheid hield ook haar uitgaven in de hand. De overheidsschuld daalde van 108,5% van het B.B.P. in 2001 tot 106,1% van het B.B.P. in 2002.

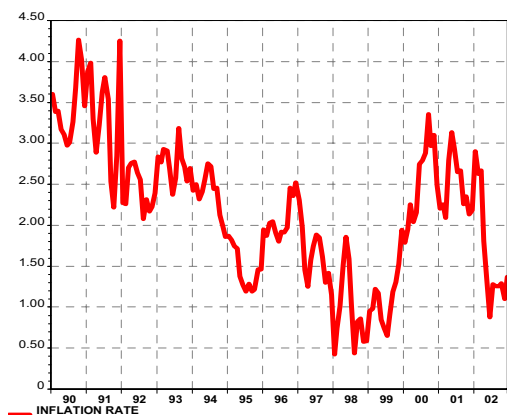
Grafiek 9: Groei van de consumptie (op 1 jaar) en consumentenvertrouwen

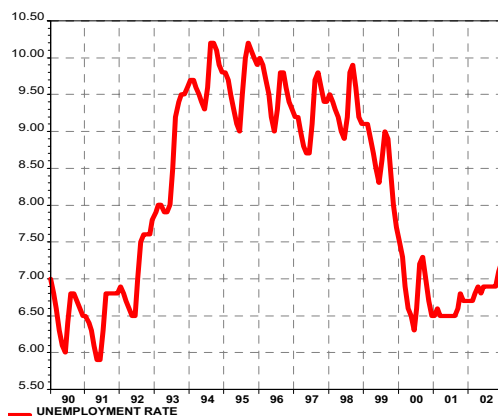
Grafiek 10: B.B.P.-groei (vierde kwartaal: schatting) en conjunctuurbarometer (N.B.B.; B.B.P.-groei op 1 jaar)

Grafiek 11: Inflatie

Grafiek 12: Werkloosheid

2.2 Rentemarkten in 2002: minder steile rentecurve

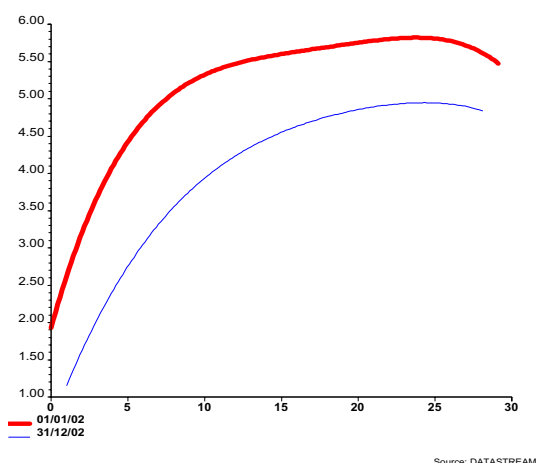
2.2.1 Verenigde Staten: verdere daling van de langetermijnrente

De kortetermijnrente bleef tot begin november stabiel. Toen besliste de Federal Reserve om haar basistarief met 50 basispunten te verlagen tot 1,25%, meteen het laagste peil sinds juli 1961. Hiermee kwam zij de economie ter hulp die verzwakt was door de negatieve impact van de geopolitieke ontwikkelingen en de aanslepende beursmalaise.

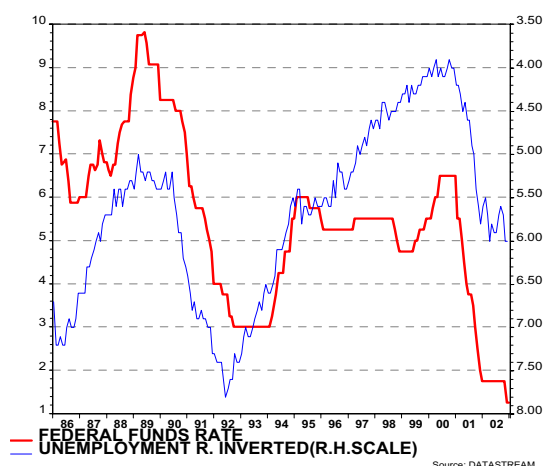
In het voorjaar van 2002 steeg de Amerikaanse langetermijnrente parallel met de betere economische performance ingevolge de nog belangrijke consumptiebestedingen. Vanaf mei keerde het tij en zakte de langetermijnrente. De boekhoudschandalen bij enkele beursgenoteerde concerns leidden tot een spectaculaire daling van de aandelenkoersen in juli en september. Dit joeg de wantrouwige beleggers naar de relatief veilige overheidsobligaties. De langetermijnrente daalde tot onder het peil van 1998. De lichte opvering in oktober kreeg geen vervolg, zodat nieuwe minima werden bereikt.

Als gevolg van dit alles werd de rentecurve vlakker, omdat de daling van de langetermijnrente veel uitgesprokener was dan die van de kortetermijnrente.

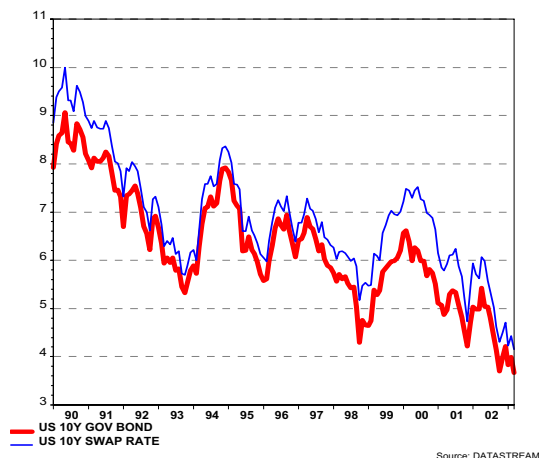
Grafiek 13: Evolutie van de USD-swapcurve in 2002

Grafiek 14: Fed funds en werkloosheidsgraad

Grafiek 15: US 10y government bonds - 10y swap rate (1990-2002)

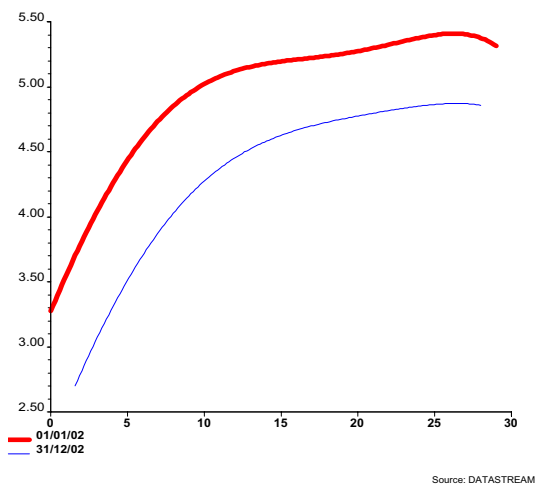
2.2.2 Eurozone: rentedalingspotentieel verder benut

De Europese Centrale Bank verlaagde haar basisrente pas begin december, eveneens met 50 basispunten tot 2,75%. Dit niveau houdt rekening met de trage terugval van de inflatie in de eurozone, omwille van de invoering van de euromunten en –biljetten en de oplopende olieprijs, hoewel de opmars van de euro voor een serieuze neutralisering van de prijsstijging heeft gezorgd.

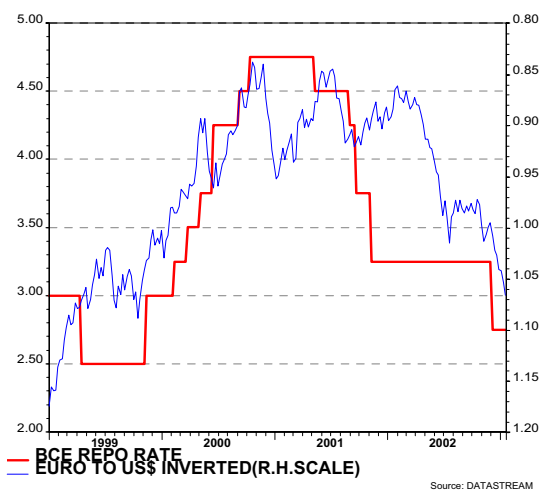
De zeer zwak presterende Duitse economie, de stagnerende economie in de eurozone en het bijzonder sombere beursklimaat drukten de langetermijnrente tot onder de drempel van 4%. De rentespread van de O.L.O.’s ten opzichte van de Bunds slonk gevoelig van ruim 30 tot minder dan 10 basispunten. De Europese langetermijnrente bleef echter op een hoger peil dan de Amerikaanse, hoewel het verschil verkleinde naar het jaareinde toe.

De rentecurve werd eveneens vlakker, maar met een rentevershil van ruim 150 basispunten is ze nog steeds zeer positief.

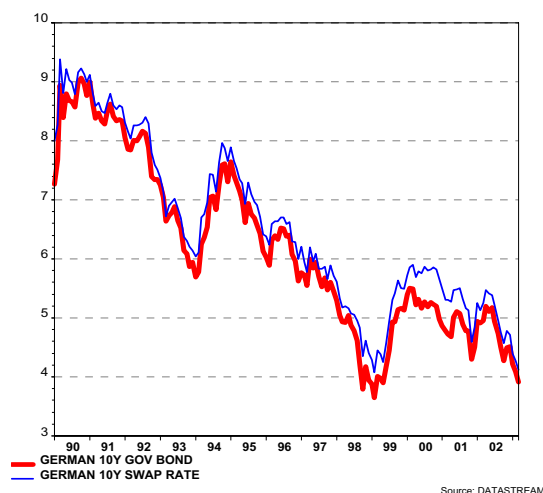
Grafiek 16: Evoluitie van de eurozoneswapcurve in 2002

Grafiek 17: B.C.E. repo rate en EUR/USD-evolutie

**Grafiek 18: Eurozone 10y government bonds -
10y swap rate (1990-2002)**

2.3 Macro-economische vooruitzichten voor 2003

2.3.1 Verenigde Staten: kwetsbare consolidatie

Het zeer soepel monetair beleid van de Federal Reserve en de expansieve begrotingspolitiek van de federale overheid ondersteunen ongetwijfeld de economie. Natuurlijk wordt de potentiële groei gehypothekeerd door de geopolitieke spanningen rond Irak en Noord-Korea en door de aanhoudende vrees voor terroristische aanslagen. Bovendien moet de schuldafbouw in de privé-sector worden voortgezet via herfinancieringen, verkoop van filialen, conversie van schulden in aandelen en eventueel faillissementen. Het consumentenvertrouwen wordt steeds meer op de proef gesteld. Het effect van de forse rentedaling raakt stilaan uitgewerkt en remt de woningbouwbedrijvigheid, die sterk profiteerde van de herfinanciering van hypotheekleningen. De bedrijfsinvesteringen zullen waarschijnlijk aantrekken, omdat de noodzakelijke vervangingsinvesteringen best niet te lang worden uitgesteld nu het rentepeil laag is. De inzinking van de V.S.-dollar opent perspectieven op iets meer concurrentiekracht voor de V.S.-uitvoerders en remt de invoer wat af.

Het B.B.P. zou met 2,6% kunnen groeien, na +2,4% in 2002. Dit op het eerste gezicht aantrekkelijke cijfer ligt toch nog ruim 1% onder het gemiddelde van de voorbije expansieperiode. Het privé-verbruik zal hiertoe waarschijnlijk in niet geringe mate blijven bijdragen (eveneens +2,6%). De bedrijfsinvesteringen zouden na twee jaren van serieuze negatieve groei opnieuw kunnen aantrekken (+0,8%). De werkloosheid zal waarschijnlijk niet ontsporen.

2.3.2 Eurozone: een derde jaar van stagnatie?

De eurozone blijft zwaar gebukt gaan onder de passiviteit van de Duitse economie, die nood heeft aan structurele hervormingen als men erger wil voorkomen. De belastingverlagingen en de reeds omvangrijke begrotingstekorten in enkele landen zouden de vraagcomponenten enigszins moeten ondersteunen. De geopolitieke spanningen rond Irak worden door de Europese Commissie beschouwd als een uitzonderlijke gebeurtenis, waardoor de bepalingen van het stabiliteits- en groeipact minder strikt moeten worden nageleefd. De combinatie van deficit spending en een soepel monetair beleid zou het uitbodemen moeten vergemakkelijken. De oplopende werkloosheid

ingevolge de bedrijfsherstructureringen en de zwakke economie overschaduwde de gezinsbestedingen. Toch wordt gerekend op een positieve bijdrage van de bedrijfsinvesteringen. De duurder geworden euro is voor bepaalde bedrijfstakken stilaan een handicap geworden. In historisch perspectief is de euro zeker nog niet te duur. Trouwens, de uitvoerbestellingen blijven positief evolueren.

Het bruto binnenlands product zou met 1,5% kunnen toenemen, vooral dankzij de sterke buitenlandse handel (uitvoer +4,6%, invoer +4%) en de hernieuwde bedrijfsinvesteringen (+1,2% na -3,0% in 2002).

2.3.3 België: hopen op uitvoerimpuls

De conjunctuurindicator van de Nationale Bank weerspiegelt het gebrek aan vertrouwen van de bedrijven. Ook de consumenten etaleren een hoge graad van onzekerheid. De geopolitieke spanningen, de bedrijfsherstructureringen, de oplopende werkloosheid, de tegenvallende performance van de Duitse economie en de verkiezingscampagne zetten een rem op de conjunctuuropleving. De belastingverlagingen voor particulieren en bedrijven zijn wel gunstig voor de conjunctuur. De overheid kan zich echter geen echte deficit spending veroorloven. Omwille van de nog zeer hoge staatsschuld moet er jaarlijks een substantieel primair overschot worden geboekt en is een begroting in evenwicht zeker aangewezen. De buitenlandse handel zou de belangrijkste steun moeten leveren, maar hiervoor is onder meer een dynamische Europese conjunctuur nodig, en die is er voorlopig nog niet.

Het B.B.P. zou in 2003 met 1,4% kunnen toenemen, wat hoe dan ook reeds een hele verbetering zou zijn vergeleken bij dat van 2002. Hiervoor is wel een krachtige opleving in het tweede halfjaar nodig. Voor de uitvoer wordt een groei van 2,8% verwacht. De gezinsbestedingen zullen in het beste geval met 1,5% toenemen en de bedrijfsinvesteringen met 0,5%. De inflatie zal gemiddeld + 1,6% bedragen.

2.4 Rentemarktvooruitzichten voor 2003

2.4.1 Verenigde Staten: naar een steilere rentecurve

De ingrijpende verslechtering van de begrotingssaldi van de federale overheid (van +2% van het B.B.P. in 2000 naar -3% in 2003) verhoogt de kapitaalbehoeften van die overheid. Waarschijnlijk zal vooral de kortetermijnschuld snel oplopen, gezien het zeer lage rentepeil. Maar ook de langetermijnschuld zal hogerop klimmen. Dit zou een verhoging van de langetermijnrente tot gevolg moeten hebben, want het huidige peil houdt onvoldoende rekening met de hogere inflatie (reeds meer dan 2%) en de toch nog behoorlijke economische groei. Misschien zal de rentestijging getemperd worden als de bedrijven minder kapitaal opnemen gezien de inspanningen om hun schuldenberg te verminderen.

De waarschijnlijke stijging van de langetermijnrente (tot 5,30% voor de swap op 10 jaar per einde 2003) hoeft niet noodzakelijk gepaard te gaan met een verstrakking van de monetaire politiek. De Federal Reserve zal haar basistarief van 1,25% nog geruime tijd stabiel houden. Een eventuele lichte verhoging (25 basispunten) in het najaar komt er enkel als de economie werkelijk opnieuw de nodige dynamiek aan de dag legt.

Het resultaat is dan ook een steiler wordende rentecurve die per einde 2003 waarschijnlijk een verschil van 3,80% tussen de swap op 10 jaar en de basisrente van de Federal Reserve zou kunnen opleveren.

2.4.2 Eurozone

De Europese langetermijnrente zal vermoedelijk de opmars van de Amerikaanse volgen, zij het vertraagd omwille van de time lag qua economisch herstel. Aldus zal de V.S.-rente opnieuw een hoger peil bereiken dan de Europese. De kapitaalhonger van enkele grote lidstaten met een snel stijgend begrotingstekort zou de langetermijnrente omhoog kunnen sturen (per einde 2003 tot 4,90% voor de swap op 10 jaar), zeker als de economie uitbodemt en de inflatie tussen 1,5% en 2% blijft schommelen. Maar ook dit proces kan afgeremd worden door de schuldherschikking in de privé-sector. De spread van de O.L.O.'s ten opzichte van de Bunds zal zeer beperkt blijven wegens de zwakte van de Duitse economie.

De Europese Centrale Bank beschikt over de nodige ruimte om haar beleid verder te versoepelen, zeker bij een afbrokkelende inflatie, een sterke euro en een stagnerende conjunctuur. De basisrente zou nog kunnen dalen van 2,75% tot 2% of lager. Eens dat lage peil wordt bereikt, is enige verstrakking voor het einde van 2003 uitgesloten.

Ook in de eurozone is het zo goed als zeker dat de rentecurve flink steiler zal worden, om 2,90% te bereiken tussen de swap op 10 jaar en de basisrente per einde 2003.

III. SCHULDBEHEER IN 2002

3.1. Voorwoord

Tot en met eind 1994 kon men stellen dat de directe schuld enkel bestond uit de schuld die werd aangegaan voor de financiering van het Netto te Financien Saldo (N.F.S.). Vanaf 1995 kwam hier echter verandering in. De directe schuld werd namelijk geleidelijk uitgebreid met de vroeger als indirecte schuld gecatalogeerde schulden “Huisvesting”, “Ex-Ardifin”, “F.N.S.V.” en “Universiteiten (Academische sector)”.

Vanaf 2000 verdween de uitstaande schuld van de toenmalige B.R.T.N. en van het V.I.Z.O. uit de indirecte schuld. De evolutie van deze schulden werd voortaan gerapporteerd onder de rubriek “gewaARBorgde schuld”.

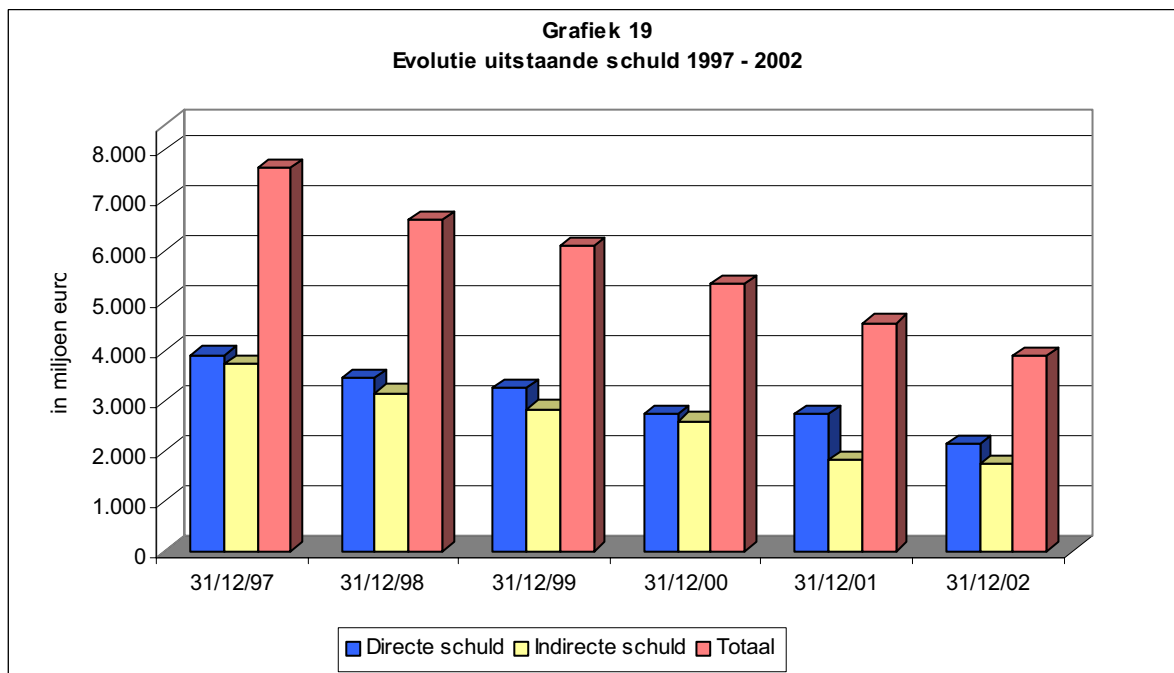
In 2001 tenslotte, werden na een grote consolidatieoperatie, de leningen “Overheidsaandeel leningslasten ondergeschikte besturen” overgebracht van de indirecte schuld naar de directe schuld.

Een overzicht van de schuldevolutie in 2002 vindt u terug in onderstaande tabel.

(in duizend euro)

	Directe schuld	Indirecte schuld	Totaal
Stand 1 januari 2002	2.736.593,3	1.814.167,3	4.550.760,6
Aflossingen 2002			
▪ Titel I	145.487,3	4.690,7	150.178,0
▪ Titel III	447.168,0	-	447.168,0
▪ A.L.E.S.H.	-	69.523,7	69.523,7
Stand 31 december 2002	2.143.938,0	1.739.952,9	3.883.890,9

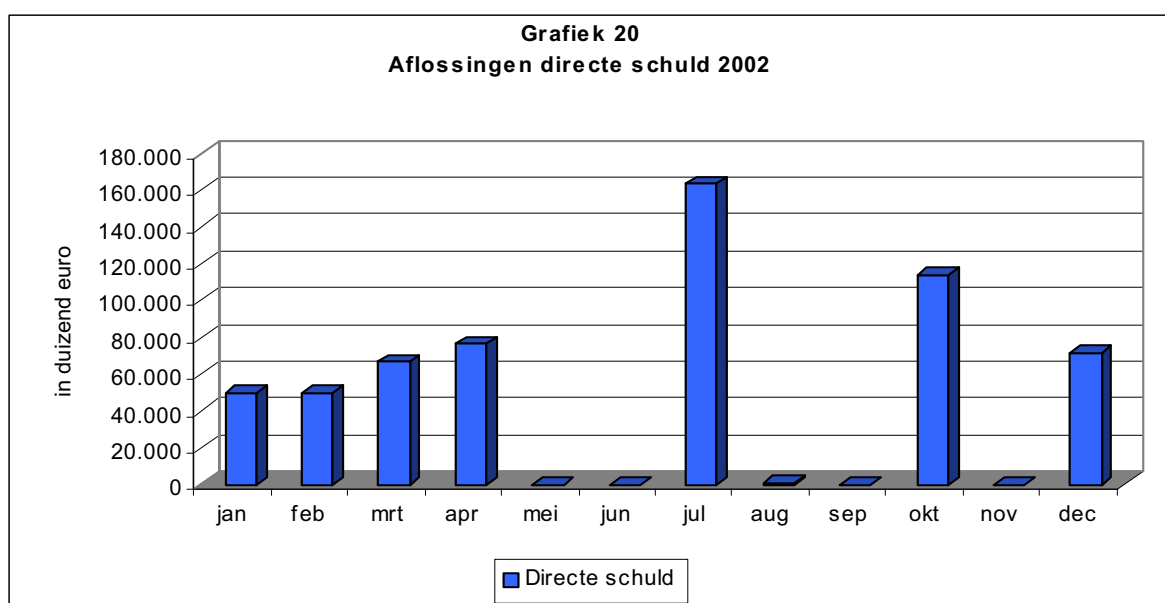
Onderstaande grafiek 19 en tabel 1 geven in één oogopslag de evolutie van de directe en indirecte schuld vanaf 1997.

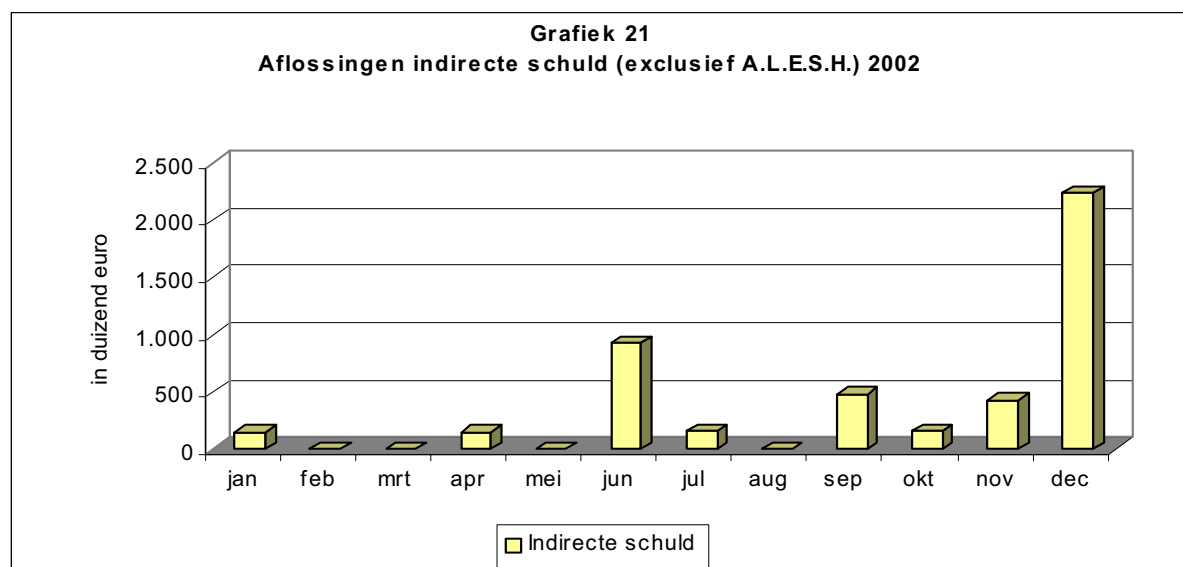

Tabel 1
Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap (in miljoen euro)

Datum	Directe schuld	Indirecte schuld (exclusief Aquafin)	Totaal
31/12/1997	3.905,0	3.727,1	7.632,1
31/12/1998	3.447,2	3.156,5	6.603,7
31/12/1999	3.257,7	2.828,4	6.086,1
31/12/2000	2.732,6	2.589,7	5.322,3
31/12/2001	2.736,6	1.814,2	4.550,8
31/12/2002	2.143,9	1.740,0	3.883,9

In de twee onderstaande grafieken (20 en 21) zijn de aflossingen voor het jaar 2002 van respectievelijk de directe en de indirecte schuld (exclusief A.L.E.S.H.) terug te vinden.

Conform de E.S.R.-richtlijnen dient in dit rapport een overzicht gegeven te worden van de evolutie van de leasingschulden. In 2002 werden geen nieuwe leasingoperaties in de zin van schuld afgesloten. De bestaande leasingschulden, waarvan de uitstaande schuldbedragen voor eind 2001 en eind 2002 terug te vinden zijn in tabel 2, betreffen sommige gebouwen op het Martelaarsplein in Brussel, het Instituut voor Natuurbehoud en Mina-raad te Anderlecht.

	Uitstaande schuld per 31/12/01	Uitstaande schuld per 31/12/02
Martelaarsplein		
Blok 1	2.072,4	792,7
Blok 5	105,2	0,0
Blok 6/10	3.842,7	1.988,1
Blok 11	142,5	0,0
Blok 12	736,8	0,0
Subtotaal	6.899,6	2.780,8
Anderlecht	4.520,5	4.365,7
TOTAAL	11.420,1	7.146,5

3.2. Evolutie van de uitstaande directe schuld

3.2.1. Kerncijfers inzake nieuwe financieringen van de Vlaamse Gemeenschap in 2002

De onderstaande tabel 3 geeft een overzicht van de maandelijkse evolutie in 2002 van het netto te financieren saldo, de directe schuld en de zichtrekening voor en na beleggingen.

Tabel 3								
Netto te financieren saldo 2002								
Kas- en Schuldevolutie in 2002 (in duizend euro)								
	Netto te financieren saldo 2002			Directe schuld 2002		Zichtrekening 2002		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
	N.F.S.	Aflossingen	N.F.S.	Aflossingen	Directe schuld	Kas	Beleggingen	Zichtrekening
	voor	directe schuld	na	Titel III	2001	voor		
	aflossingen	(in begroting)	aflossingen		+ evolutie 2002	beleggingen		
		(Titel I)	(1) + (2)		overdracht	vorige stand		(6) + (7)
					+ (2) + (4)	+ (3) + (4)		
Overdracht 2001					2.736.593	440.781	-425.793	14.988
jan-02	-94.193	-60	-94.253	-49.579	2.686.954	296.949	-467.410	-170.461
feb-02	80.948	-55	80.893	-49.585	2.637.314	328.257	-572.714	-244.457
mrt-02	355.608	-17.146	338.462	-49.579	2.570.589	617.140	-464.175	152.965
apr-02	-454.174	-26.875	-481.049	-49.579	2.494.135	86.512	-246.437	-159.925
mei-02	244.968	-183	244.785	0	2.493.952	331.297	-360.046	-28.749
jun-02	-30.804	0	-30.804	0	2.493.952	300.493	-359.277	-58.784
jul-02	-521.025	-14.603	-535.628	-148.736	2.330.613	-383.871	-57.814	-441.685
aug-02	636.856	0	636.856	-953	2.329.660	252.032	-460.965	-208.933
sep-02	716.929	-11	716.918	0	2.329.649	968.950	-975.481	-6.531
okt-02	-406.649	-14.819	-421.468	-99.157	2.215.673	448.325	-648.760	-200.435
nov-02	255.839	-243	255.596	0	2.215.430	703.921	-705.953	-2.032
dec-02	-412.536	-71.492	-484.028	0	2.143.938	219.893	-185.106	34.787
Totaal 2002	371.767	-145.487	226.280	-447.168				

Het netto te financieren saldo of kassaldo omvat ook de kasreserves van de Diensten met Afzonderlijk Beheer (D.A.B.'s) en verschilt o.m. hierdoor van het saldo op aanrekeningsbasis. Het kassaldo op 31.12.2002 ligt – 44.941 duizend euro lager dan het aanrekeningssaldo op 31.12.2002. De verschilpunten worden in onderstaande tabel 4 samengevat weergegeven.

Tabel 4 Vergelijking kassaldo versus saldo op aanrekeningsbasis.			
(in duizend euro)	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo
Aanrekeningsbasis vastgesteld op 31.12.2002 (*)	16.329.065	16.057.844	271.221
Kassaldo op 31.12.2002	18.824.245	18.597.965	226.280
Vershil op 31.12.2002	2.495.180	2.540.121	-44.941

(*) Aangezien ook nog aanrekeningen mogelijk zijn in de loop van 2003 op 2002, wijkt de toestand vastgesteld op 31.12.2002 af van de definitieve toestand (die voorgelegd wordt in het rekeningendecreet 2002.)

Verklaring van het verschil

Nog niet aangerekende kasontvangsten	63.103
Nog niet uitgegeven begrotingsuitgaven (= lei)	71.524
Opcentiemen bestemd voor gemeenten en provincies	38.850
Afbouw van reserves bij D.A.B.'s	-20.118
Transfer naar Vlaamse openbare instellingen	-198.300
Vershil	-44.941

3.2.2. Gevolgde strategie bij de benadering van de kapitaalmarkt

Ook in 2002 werd, net zoals de vorige jaren, geen geconsolideerde schuld opgenomen.

3.2.3. Opgenomen directe schuld tegen vaste rente in 2002

In 2002 werd er geen nieuwe geconsolideerde schuld tegen vaste rente opgenomen.

3.2.4. Opgenomen directe schuld tegen vlottende rente in 2002

In 2002 werd er geen directe schuld tegen vlottende rente opgenomen.

3.2.5. Hedging verrichtingen in 2002

Gezien in 2002 geen nieuwe renteswaps werden afgesloten en twee oude swaps op eindvervaldag kwamen, doofde de swapportefeuille verder uit.

Op 31/12/2002 bestond de swapportefeuille nog uit 7 swaps. Deze 7 swaps waarvan in tabel 5 een overzicht gegeven wordt, beïnvloeden de rentebetalingen op een gezamenlijk bedrag van 198,3 miljoen euro aan directe schuld.

Tabel 5						
Overzicht van de renteswaps die op 31/12/02 nog actief waren						
	Looptijd swap		Notioneel bedrag (in duizend euro)	"All-in cost" via Swap	Voorwaarden die de Vlaamse Gemeenschap zou betaald hebben zonder swap bij de opname	Verbetering in termen van marges (uitgedrukt in %)
	Begin	Vervaldag				
SWAPVERRICHTINGEN OM DE RATIO VAST/VLOTTEND AAN TE PASSEN (=HEDGING)						
1	03/12/93	03/06/03	24.789,3	7,005%	BIBOR + 0,075%	n.v.t.
2	28/01/94	29/07/03	24.789,3	6,815%	BIBOR + 0,075%	n.v.t.
3	15/03/95	15/12/09	49.578,7	BIBOR - 0,056%	8,794%	n.v.t.
ARBITRAGES WAARBIJ GOEDKOPE SYNTHETISCHE CONSTRUCTIES TEGEN VLOTTENDE RENTE WERDEN OPGEZET						
4	04/12/95	04/12/04	24.789,3	BIBOR - 0,008%	BIBOR + 0,030%	0,038%
5	04/12/95	04/12/04	24.789,3	BIBOR - 0,008%	BIBOR + 0,030%	0,038%
6	04/12/95	04/12/04	24.789,3	BIBOR + 0,002%	BIBOR + 0,030%	0,028%
7	27/10/95	27/10/05	24.789,3	BIBOR + 0,005%	BIBOR + 0,030%	0,025%
TOTAAL ACTIEVE SWAPS			198.314,8			

Het resultaat van alle rentebetalingen m.b.t. de renteswaps die in 2002 actief waren, bedroeg 2.580,8 duizend euro. Dit bedrag dient in mindering gebracht te worden van de rentelast van de directe schuld. In de praktijk wordt dit positief verschil overgeboekt naar de middelenbegroting.

3.3. Evaluatie van de uitstaande directe schuld

3.3.1. Diversificatie

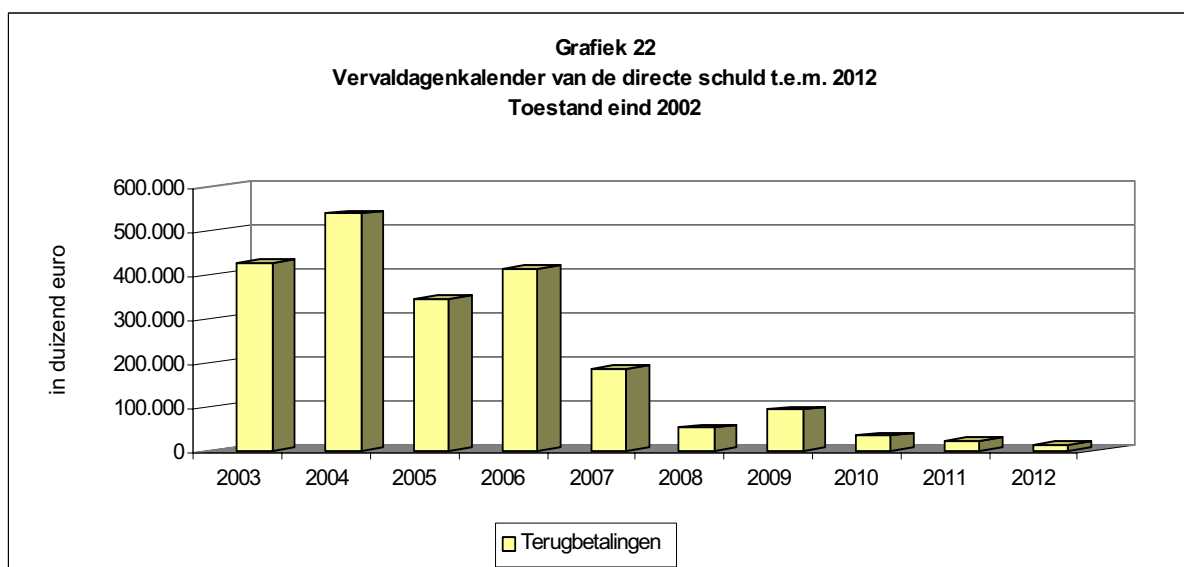
De spreiding van de directe schuld bij de diverse financiële instellingen, rekening houdend met alle terugbetalingen, ziet er voor 2002 als volgt uit:

Tabel 6					
Directe schuld per financiële instelling					
Financiële instelling	Situatie per 31/12/01		Situatie per 31/12/02		Netto variatie in 2002 in duizend euro
	Aandeel in duizend euro	Aandeel in %	Aandeel in duizend euro	Aandeel in %	
FORTIS	1.375.425,8	59,04%	1.049.225,0	58,60%	326.200,8
DEXIA	864.731,6	37,12%	652.163,8	36,42%	212.567,8
OMOB	49.578,7	2,13%	49.578,7	2,77%	0,0
BBL	24.789,4	1,06%	24.789,4	1,38%	0,0
ABN-AMRO	12.394,7	0,53%	12.394,7	0,69%	0,0
R&D	2.568,2	0,11%	2.325,5	0,13%	242,7
KBC					
Bankleningen	1,1	0,00%	0	0,00%	1,1
Medium Term Notes	0	0,00%	0	0,00%	0,0
DEPFA	2,0	0,00%	0	0,00%	2,0
VHM	1,9	0,00%	0	0,00%	1,9
ARTESIA	0,5	0,00%	0	0,00%	0,5
SUBTOTAAL	2.329.493,6	100,00%	1.790.476,9	100,00%	539.016,7
CONSORTIUM VAN BANKEN	407.099,6	n.v.t.	353.461,0	n.v.t.	53.638,6
TOTAAL	2.736.593,3	n.v.t.	2.143.938,0	n.v.t.	592.655,3

In 2002 vonden geen spectaculaire verschuivingen plaats binnen de directe schuld. Fortis en Dexia blijven hun dominante positie behouden. Het resterende gedeelte (4,98 %) zit verspreid bij 4 andere financiële instellingen.

3.3.2. Vervaldagenkalender van de directe schuld

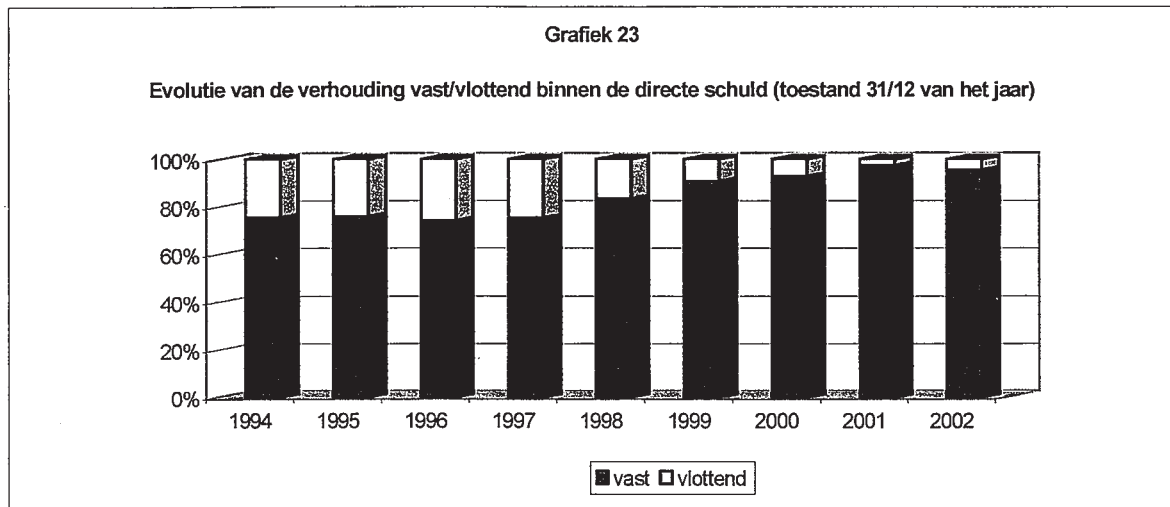
De evolutie van de vervaldagenkalender van de directe schuld vindt men terug in onderstaande grafiek en tabel. Om overzichtelijk te blijven werden enkel de gegevens tot 2012 weergegeven. Op basis van deze vervaldagenkalender bedraagt de uitstaande schuld eind 2012 immers maar 18.828,6 duizend euro meer. De kapitaalsaflossingen lopen daarenboven nog tot december 2021.

jaar	Saldo op 1/1 in duizend euro	Aflossingen in duizend euro	Saldo op 31/12 in duizend euro
2003	2.143.938,0	428.348,7	1.715.589,3
2004	1.715.589,3	539.112,1	1.176.477,2
2005	1.176.477,2	345.244,2	831.233,0
2006	831.233,0	413.405,1	417.827,9
2007	417.827,9	184.653,1	233.174,8
2008	233.174,8	51.448,5	181.726,4
2009	181.726,4	93.258,9	88.467,5
2010	88.467,5	33.075,5	55.392,0
2011	55.392,0	22.433,7	32.958,3
2012	32.958,3	14.129,7	18.828,6

De gewogen gemiddelde resterende looptijd van alle uitstaande leningen bedroeg 2,82 jaar op 31 december 2002 t.o.v. 3,09 jaar eind 2001 en 2,78 jaar eind 2000. Dit betekent dat gemiddeld genomen alle leningen van de directe schuld binnen 2,82 jaar zullen vervallen. De afname t.o.v. vorig jaar volgt logischerwijs uit het feit dat in 2002 geen nieuwe leningen werden opgenomen. De toename in 2001 was het gevolg van de schuldherschikking tussen de indirecte en directe schuld.

3.3.3. Verhouding vast/vlottend binnen de uitstaande directe schuld

Directe schuld (in miljoen euro)	31/12/94	31/12/95	31/12/96	31/12/97	31/12/98	31/12/99	31/12/00	31/12/01	31/12/02
Totaal bedrag tegen vaste rentevoet	1.747,7	3.090,5	3.074,0	2.934,1	2.873,7	2.953,7	2.534,3	2.662,2	2.044,8
In % van de totale directe schuld	75,40%	75,78%	74,10%	75,14%	83,36%	90,67%	92,74%	97,28%	95,37%
Totaal bedrag tegen vlottende rentevoet	570,2	987,8	1.074,4	970,9	573,5	304,0	198,3	74,4	99,1
In % van de totale directe schuld	24,60%	24,22%	25,90%	24,86%	16,64%	9,33%	7,26%	2,72%	4,63%

Op het einde van 2002 stond de ratio binnen de directe schuld op 95,37% / 4,63%. t.o.v. 97,28% / 2,72% een jaar voordien. Deze wijziging is het gevolg van de afloop van twee renteswaps. Deze swaps zorgden er immers voor dat 24,7 miljoen euro aan directe schuld werd omgezet van vlottend naar vast.

3.3.4. Duration en Modified Duration van de uitstaande directe schuld¹

De "duration" van de totale directe schuld op 31 december 2002 kwam uit op 2,26 jaren en de "modified duration" op 2,18 % zoals de volgende tabel (tabel 7) aangeeft:

¹ "Duration" is een meetinstrument voor de effectieve looptijd van een obligatie of een schuldportefeuille en is gedefinieerd als het gewogen gemiddelde van de looptijden van iedere geldstroom met als wegingscoëfficiënten de contante waarde van iedere geldstroom t.o.v. de contante waarde van de som van alle geldstromen. Zoals de "duration" voor één obligatie kan berekend worden, kan dit ook gedaan worden voor een portefeuille van obligaties of leningen. Het laat toe om verschillende obligaties of schuldportefeuilles op gelijke noemer te zetten om ze zo met elkaar te kunnen vergelijken. De "duration" van de portefeuille verandert bij elke wijziging van de samenstelling van de portefeuille (b.v. bij elke nieuwe opname), vermindert geleidelijk met de tijd en is omgekeerd evenredig met de gewogen gemiddelde coupon van de portefeuille en met het marktrendement.

Het concept "duration" is ook relevant om de prijsgevoeligheid van een obligatie of een schuldportefeuille t.o.v. een marginale rentefluctuatie te meten. In dit geval doet men beroep op het begrip "Modified duration" die gelijk is aan de "duration" van een obligatie gedeeld door een factor gelijk aan $1+i$, waarbij i het huidige actuariële rendement is. Alhoewel deze maatstaf heel nuttig is om prijswijzigingen te simuleren tengevolge van kleine fluctuaties van de rentevoeten is deze niet aangepast om prijsvariëaties te simuleren bij grote renteschommelingen.

Tabel 7				
Duration en Modified duration van de directe schuld				
31/12/01				
	Uitstaande schuld in miljoen euro	Duration in jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	2.662,2	2,25	2,15	6,42%
Vlottende rente	74,4	0,60	0,58	3,07%
TOTAAL	2.736,6	2,21 jaren	2,11%	6,33%
31/12/02				
Type	Uitstaande schuld in miljoen euro	Duration In jaren	Modified duration in %	Gewogen gemiddelde Kostprijs
Vaste rente	2.044,8	2,34	2,26	6,11%
Vlottende rente	99,1	0,50	0,49	2,95%
TOTAAL	2.143,9	2,26 jaren	2,18%	5,96%

De duratie van de directe schuld is vorig jaar lichtjes toegenomen. Deze toename werd ondermeer veroorzaakt door de daling van de gebruikte marktrentevoeten bij de actualisatie. Gezien de duratie omgekeerd evenredig is met het marktrendement (actualisatie rentevoet), verhoogt dit de duratie.

3.3.5. Kostprijs van de uitstaande directe schuld

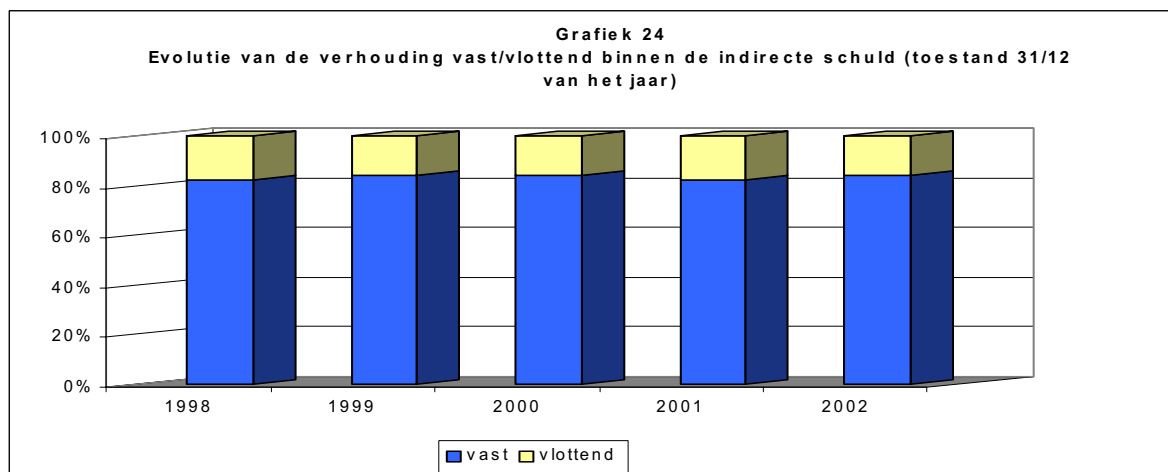
In vergelijking met eind 2001 is de gewogen gemiddelde rentevoet van de totale uitstaande directe schuldportefeuille eind 2002 aanzienlijk gedaald. Voor 2001 bedroeg deze rentevoet nog 6,33%, terwijl voor 2002 5,96% kan gerapporteerd worden. Deze daling is hoofdzakelijk te wijten aan twee factoren:

- De sterke daling van de vlottende rentevoeten
- De renteherziening eind 2002 van de “ex-F.N.S.V.-lening”. Voor deze lening waarvan het uitstaand saldo eind 2002 353,5 miljoen euro bedroeg, werd de rentevoet na herziening teruggebracht van 5,35% tot 3,5175%.

3.4. Evolutie van de indirecte schuld in 2002

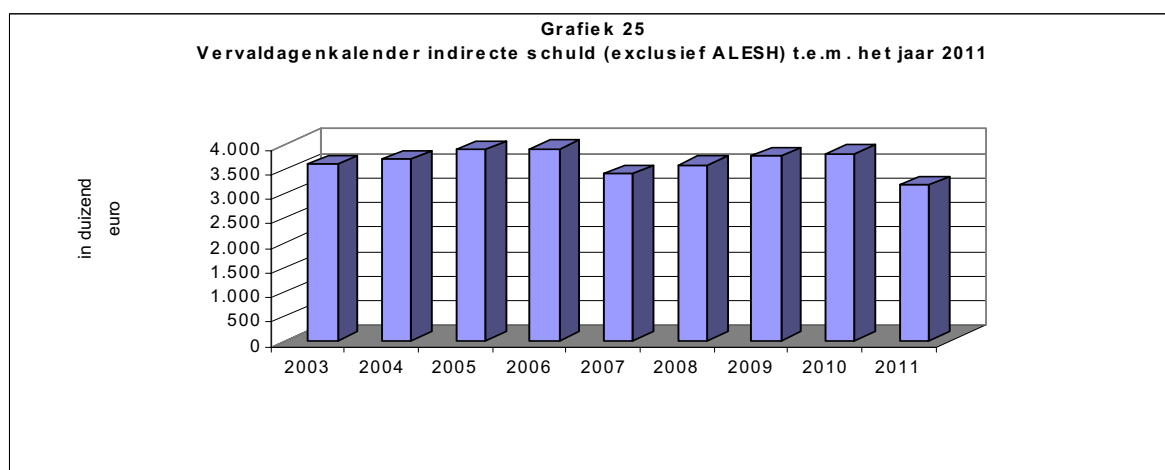
Na de diverse verschuivingen in het verleden, waarbij gedeeltes van de indirecte schuld werden overgebracht naar de directe of gewaarborgde schuld, bestaat deze schuld bijna uitsluitend nog uit het aandeel van het Vlaamse Gewest in de A.L.E.S.H.-schuld (97,95% van de indirecte schuld).

In 2002 werd de indirecte schuld verder afgebouwd. De totale terugbetalingen bedroegen 74,2 miljoen euro. De verhouding vast/vlottend blijft op het niveau van de vorige jaren.

Indirecte schuld (in miljoen euro)	31/12/98	31/12/99	31/12/00	31/12/01	31/12/02
Totaal bedrag tegen vaste rentevoet	2.601,1	2.371,4	2.173,6	1.489,5	1.461,3
In % van de totale indirecte schuld	82,41%	83,84%	83,93%	82,11%	83,99%
Totaal bedrag tegen vlottende rentevoet	555,4	457,0	416,1	324,6	278,6
in % van de totale indirecte schuld	17,59%	16,16%	16,07%	17,89%	16,01%
A.L.E.S.H. uitstaand	2.191,3	1.951,1	1.834,0	1.773,9	1.704,3
A.L.E.S.H. in % van de totale indirecte schuld	69,42%	68,98%	70,82%	97,78%	97,95%

De onderstaande grafiek (grafiek 25) toont de vervaldagenkalender van de indirecte schuld, exclusief A.L.E.S.H.. De volledige vervaldagenkalender bevat gegevens t.e.m. het jaar 2043, wat een overzichtelijke weergave in dit rapport onmogelijk zou maken. Vandaar dat onderstaande grafiek slechts de gegevens bevat t.e.m. het jaar 2011. De openstaande schuld binnen de indirecte schuld (excl. A.L.E.S.H.) bedraagt einde 2011 nog slechts 2.799,2 duizend EUR. Enkel de V.L.O.S. en De Lijn hebben op dat ogenblik nog openstaande leningen. Het belang van onderstaande grafiek en tabel dient gezien het nog zeer geringe aandeel van de niet-A.L.E.S.H.-schuld binnen de indirecte schuld dan ook sterk gerelativeerd te worden.

(in duizend euro)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
	3.603,2	3.683,4	3.891,6	3.901,2	3.405,2	3.580,8	3.765,7	3.810,5	3.167,7

3.5. Historische budgettaire kostprijs van de directe en indirecte schuld

In tabel 8 wordt de evolutie weergegeven van de totale lasten met betrekking tot de directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap.

Tabel 8			
Historische lasten m.b.t. de totale directe en indirecte schuld (in duizend euro) (1)			
<i>Jaar</i>	<i>Netto rentelasten (directe en indirecte schuld)</i>	<i>Aflossingen uit de begroting (directe en indirecte schuld)</i>	<i>Totale last op de begroting</i>
1995	- 521.788,6	- 130.954,7	- 652.743,3
1996	- 438.305,5	- 262.060,6	- 700.366,1
1997	- 411.850,3 (2)	- 250.972,4	- 662.822,7
1998	- 343.171,4	- 365.239,3	- 708.410,7
1999	- 285.925,3 (3)	- 397.342,1	- 683.267,4
2000	- 214.636,4	- 302.140,4	- 516.776,8
2001	- 171.997,7	- 177.118,6	- 349.116,3
2002	- 125.263,1(4)	- 142.698,5	- 267.961,6

- (1) exclusief de schuldenlasten Aquafin, voornamelijk gefinancierd met milieubelastingen via het Minafonds
 (2) met inbegrip van een provisie van 47.942,6 duizend euro dat in het Vlaams Egalisatie Rentefonds werd gestort.
 (3) met inbegrip van een provisie van 7.436,8 duizend euro dat in het Vlaams Egalisatie Rentefonds werd gestort.
 (4) rekeninghoudend met de tenlasteneming van 16.733,0 duizend euro rentelast van het ex-F.N.S.V.-krediet door Gimvindus N.V.

De positieve contributie vanwege de lokale huisvestingsmaatschappijen aan A.L.E.S.H., alsmede de rentesubsidie van de federale overheid aan A.L.E.S.H., worden niet begroot en bijgevolg niet gerapporteerd in de bovenstaande tabel.

In de bovenstaande tabel kan men aflezen dat **de budgettaire rentelast gedaald is** van 521,8 miljoen euro in 1995 tot 125,3 miljoen euro in 2002, hetgeen **een recurrente jaarlijkse besparing vertegenwoordigt van 396,5 miljoen euro**.

De belangrijke schuldafbouw die in 2002 verder werd gezet (zie bijlage 2), zal opnieuw aanleiding geven tot een substantiële verlaging van de rentelasten in 2003.

3.6. Opgenomen gewaarborgde schuld in 2002

In 2002 werd opnieuw de waarborg van het Vlaamse Gewest gehecht aan een reeks van leningen. De decretale machtiging hiervoor is terug te vinden in de artikelen 17, 27, 28 en 29 van het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002 en in de artikelen 32 en 71 van het decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002. De betrokken leningen werden hoofdzakelijk aangegaan door Vlaamse openbare instellingen via de techniek van onderhandse aanbestedingen. Bij twee instellingen (Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en Koninklijke Maatschappij voor Dierenkunde van Antwerpen) was bij de opmaak van dit rapport de lening nog niet volledig opgenomen.

Voor de waarborgverstrekking dienen de ontleners binnen de twintig dagen na de opname aan de Vlaamse Gemeenschap een premie te betalen. De Bond voor Grote en Jonge Gezinnen is deze premie niet verschuldigd.

Bij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij werd in de loop van 2002 het door het Vlaamse Gewest gewaarborgd gedeelte van de leningen opgetrokken van 90 naar 100%. Op die manier konden bij de banken betere rentevoorzwaarden bedongen worden.

Tabel 9				
Waarborgen 2002 die reeds volledig werden opgenomen				
Vlaamse openbare instelling	Financiële instelling	Bedrag tegen vlottende rente in duizend euro	Bedrag tegen vaste rente in duizend euro	Gestorte waarborgpremie in duizend euro
Vlaams Woningfonds	DEXIA		11.220,0	70,1
	DEXIA		53.730,0	403,0
	DEXIA		71.391,0	624,7
	Subtotaal	0	136.341,0	1.097,8
Bond voor Grote en Jonge Gezinnen	FORTIS		347,0	n.v.t.
	Subtotaal	0	347,0	n.v.t.
Vlaamse Vervoersmaatschappij	FORTIS	22.000,0		137,5
	K.B.C.		15.500,0	96,9
	Subtotaal	22.000,0	15.500,0	234,4
Vlaamse Huisvestingsmaatschappij	DEXIA		30.000,0	202,5
	DEXIA		40.000,0	300,0
	K.B.C.		30.000,0	300,0
	K.B.C.		50.000,0	375,0
	K.B.C.		13.693,0	119,8
	K.B.C.		56.277,0	562,8
	DEXIA	27.131,0		203,5
	Subtotaal	27.131,0	219.970,0	2.063,6
Totaal		49.131,0	372.158,0	3.395,8

Tabel 10				
Waarborgen 2002 die nog niet volledig werden opgenomen				
Vlaamse openbare instelling	Financiële instelling	Bedrag tegen vlottende rente in duizend euro	Bedrag tegen vaste rente in duizend euro	Gestorte waarborgpremie in duizend euro
Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	K.B.C.	Min. 10.000,0 Max. 12.400,0	0,0	Te storten na eerste opname
K.M.D.A.	FORTIS	0,0	Max. 5.000,0	25,0

3.7. Overzicht van de totale uitstaande gewaarborgde schuld

In Tabel 11 wordt een overzicht gegeven van de totale gewaarborgde schuld van de Vlaamse Gemeenschap sinds 1999.

Tabel 11: Evolutie van de waarborgen van de Vlaamse Gemeenschap sinds 1999 (in miljoen euro)

	31/12/99			31/12/00			31/12/01			31/12/02		
	Gewaarborgde schuld	Uitwinningen (1)	Terugwinningen	Gewaarborgde schuld	Uitwinningen (1)	Terugwinningen	Gewaarborgde schuld	Uitwinningen (1)	Terugwinningen	Gewaarborgde schuld	Uitwinningen (1)	Terugwinningen
Economische expansie	29,252	2,330	0	29,068	0,097	1,194	26,954	0	0	24,450	5,672	
Scheepskredieten	42,750			49,687			44,985			38,710		
Sociale Huisvesting	823,475	0,064	0,109	836,159	0,177	0,143	778,257	0,177	0,098	767,832	0,212	0,080
Waarborgen aan Vlaamse openbare instellingen												
VMW	111,366			113,628			117,749			111,459		
Domus Flandria	253,243			245,709			237,517			228,609		
Kind en Gezin	12,034			11,307			10,537			9,701		
GOM (VI.Brab)	0,632			0			0,758			0,527		
VVM	122,244			143,780			168,524			191,062		
VHM	302,568			391,078			537,937			682,017		
GIMV (2)	2,691			2,256			1,820			1,385		
Vlaams Woningfonds	1.188,988			1.264,543			1.348,213			1.416,369		
Woningfonds v.d. Bond van Kroostrijke Gezinnen	2,437			0,680			0,000			0,000		
Studieleningen B.G.J.G.	3,006			2,953			2,868			2,770		
Universiteiten (sociale sector)	75,436			71,103			66,844			62,636		
Universitair Ziekenhuis Gent							28,900			26,973		
FNSV-lening	137,031			144,362			114,877			121,022		
GIMVINDUS (3)	173,610			157,834			157,834			157,834		
VFBZ	46,334			43,686			41,037			38,389		
VIZO (4)				18,110			16,417			14,660		
VRT (4)				2,056			1,763			1,470		
Stad Antwerpen												
1. ex Fonds 208	747,313			718,387			687,030			654,440		
2. ex Vlaams	481,483			461,283			439,723			416,774		
Financieringsfonds Stad Gent												
1. ex Fonds 208	121,314			113,564			105,000			95,927		
2. ex .	6,609			6,138			5,648			5,147		
VlaamsFinancieringsfonds												
DIGO	63,891	0	0,025	89,371	0,025	0	92,585	0,014	0,031	90,255	0,014	0,040
VIPA	592,400	0	0	542,908	0	0	538,345	0	0	548,434	0	0
VLIF	321,716	0,742	0	339,510	0,916	0	336,958	0,265	0	332,059	0,908	0
Vlaams Waarborgfonds (5)	170,549	3,607	2,624	187,507	3,511	2,011	187,080	5,441	2,005	178,698	6,045	3,004
TOTAAL	5.832,372	6,743	2,758	5.986,667	4,726	3,348	6.096,160	5,897	2,134	6.219,609	12,851	3,124

(1) Actuele begrotingsuitgaven als gevolg van uitwinning van waarborgen.

(2) Financiering kapitaalbreng in "Domus Flandria" via dochter Habifin N.V.

(3) Deze schuld werd in 2001 in het kader van de vereffening van GIMVINDUS NV over gedragen aan STAAL VL. NV

(4) De uitstaande schulden m.b.t. het VIZO en de VRT werden per 31.12.2000 overgeheveld van de indirecte schuld naar de gewaarborgde schuld

(5) Vanaf 01/11/93 is er een nieuwe reglementering van toepassing waarbij er een onderscheid gemaakt wordt tussen gewaarborgde kredieten en risicokapitaal.

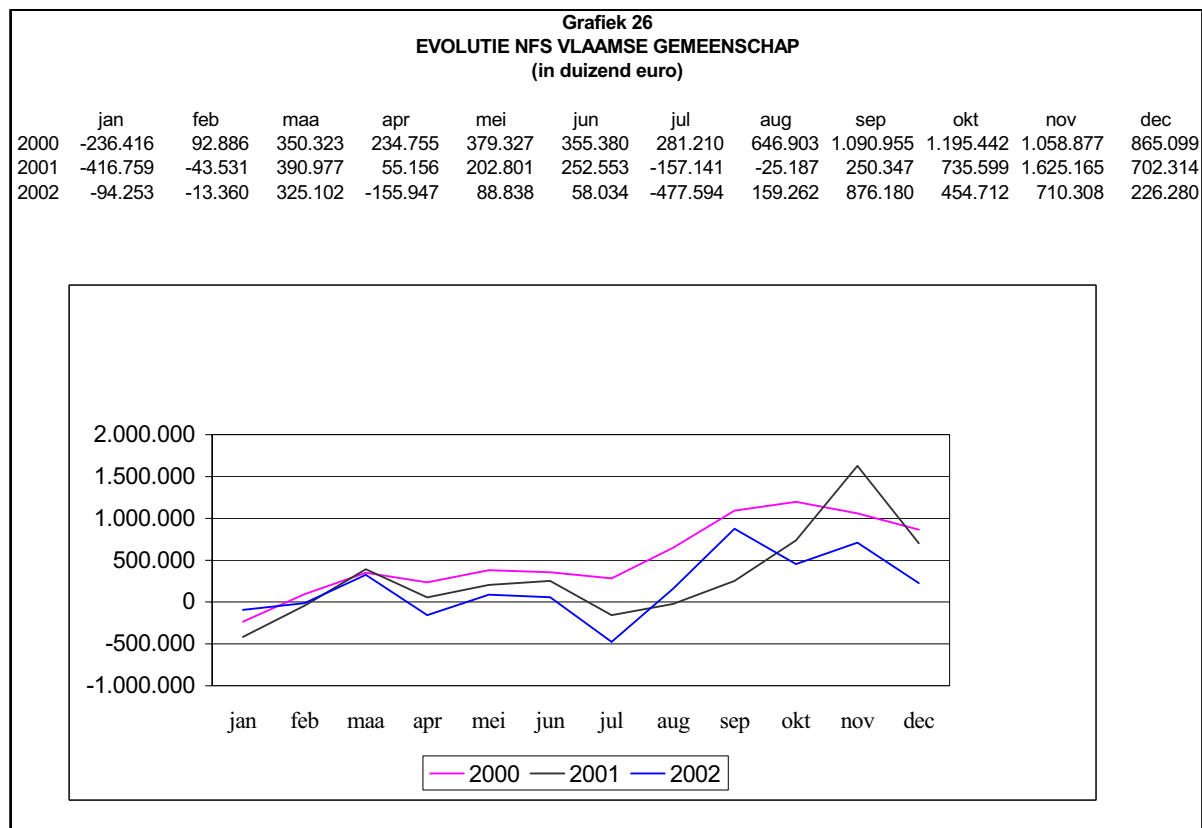
3.8. Vlaams Egalisatie Rente Fonds

Het decreet van 16 december 1997 houdende bepalingen inzake het kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap voorzag in artikel 14 in de oprichting van het "Vlaams Egalisatie Rente Fonds" (V.E.R.F.). Dit fonds behoort tot de Vlaamse openbare instellingen van categorie A en heeft als uitsluitend doel de jaarlijkse rentebetalingen m.b.t. de directe en indirecte schuld over de jaren heen te egaliseren. Hiervoor werd een reserve opgebouwd die als buffer kon dienen voor het geval de jaarlijkse rentelasten ingevolge een rente-opstoot uitstegen boven de beschikbare kredieten.

Eind 2002 werd opnieuw, conform de V.E.R.F.-overeenkomst, de afrekening gemaakt tussen de in de begrotingsopmaak gehanteerde forward-rentevoeten en de in realiteit toegepaste rentevoeten. Het resultaat van deze berekening bedroeg 1,956 miljoen euro aan rentemeevallers. Dit resultaat zou normaal gezien aanleiding gegeven hebben tot een doorstorting van dit bedrag van de Vlaamse Gemeenschap naar het V.E.R.F.. In uitvoering van artikel 7 van de V.E.R.F.-overeenkomst gebeurde deze storting echter niet. Integendeel 22,594 miljoen euro werd van het V.E.R.F. teruggesluisd naar de Vlaamse Gemeenschap. Artikel 7 stelt immers dat wanneer de rentebuffer een bepaald maximumniveau, dat berekend wordt aan de hand van een aantal parameters, overschrijdt, het geld dient terug te vloeien naar de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

IV. BELEGGINGEN VAN TUSSENTIJDSE KASOVERSCHOTTEN IN 2002

De onderstaande grafiek 26 geeft de maandelijkse evolutie van het netto te financieren saldo in 2000-2001-2002.

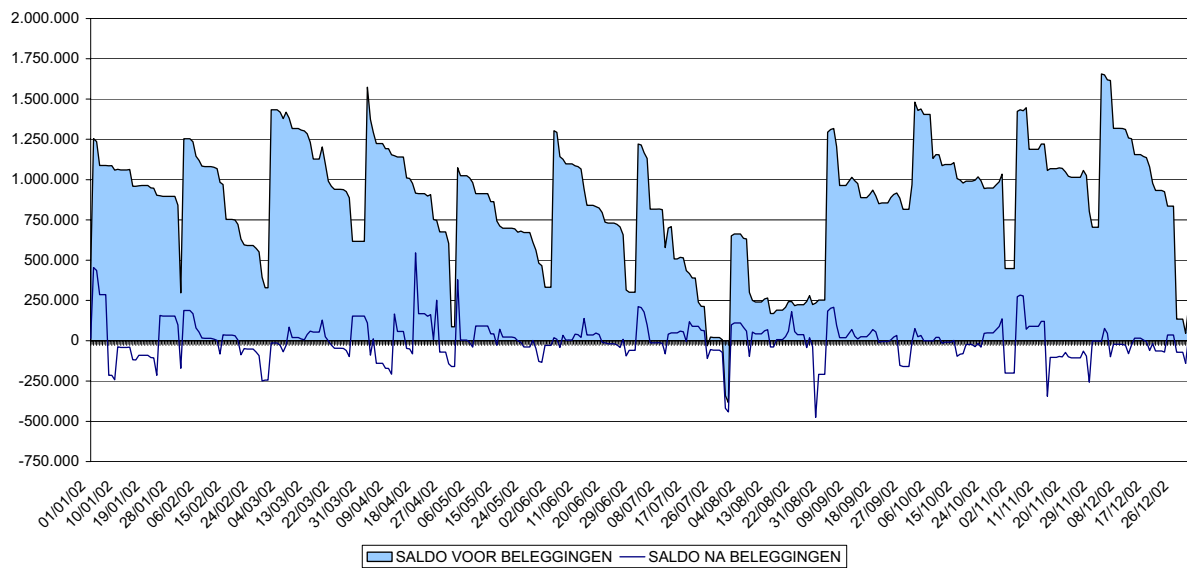

De grafiek vertoont een quasi gelijklopende evolutie van het kassaldo gedurende het eerste semester. Vanaf juli 2001 en juli 2002 blijkt het effect van de doorstorting van de voorschotten aan de gemeenten en provincies van de opcentiemen op de onroerende voorheffing, met in augustus-september 2002 ook het effect van een versnelde inkohiering en inning van de onroerende voorheffing.

De daling op het einde van het jaar van 702.314 duizend euro in 2001 naar 226.280 duizend euro in 2002 moet worden gerelativeerd. In de pré-Lambermontperiode van 2001 werden 197.028 duizend euro te veel middelen ontvangen, die in 2002 opnieuw werden ingehouden. Na egalisatie wordt het verschil 505.286 duizend euro op het einde van 2001 en 423.308 duizend euro op het einde van 2002.

De tijdelijke overschotten werden in 2002 maximaal belegd. De hiernavolgende grafiek 27 geeft de dagelijkse kasevolutie in 2002 voor en na beleggingen.

Grafiek 27
VERGELIJKING KASSALDO - BELEGGINGEN 2002
(in duizend euro)

Voor de Vlaamse Gemeenschap en ook voor de Vlaamse openbare instellingen worden de overschotten tot maximum 7 dagen exclusief bij de respectievelijke kassiers belegd. Voor de beleggingen vanaf 8 dagen wordt een concurrentiële marktbevraging gedaan bij drie financiële instellingen, met wie vooraf reeds een preferentiële bankierscontract werd gesloten.

De resultaten van de beleggingen 2002 kunnen in de volgende kerncijfers worden samengevat.

Voor de Vlaamse Gemeenschap

- een gewogen gemiddeld rendement voor de beleggingen tot 7 dagen van 3,1022 %
- een gewogen gemiddeld rendement voor de beleggingen vanaf 8 dagen van 3,1827 %
- een totaal gerealiseerde meerwaarde in 2002 van 25.852,58 duizend euro.

Voor de Vlaamse openbare instellingen

- een gewogen gemiddeld rendement voor de beleggingen tot 7 dagen van 3,1887 %
- een gewogen gemiddeld rendement voor de beleggingen vanaf 8 dagen van 3,1982 %
- een totaal gerealiseerde meerwaarde in 2002 van 1.676,09 duizend euro.

De kasoverschotten in 2002 van de Vlaamse openbare instellingen beperken zich tot de dotaties die op het einde van 2001 naar de instellingen zijn overgeschreven. Nadien werden de kassaldi afgebouwd en de doorstorting van de dotaties 2002 bleef beperkt tot wat nodig was om de liquiditeitstekorten bij de instellingen af te dekken.

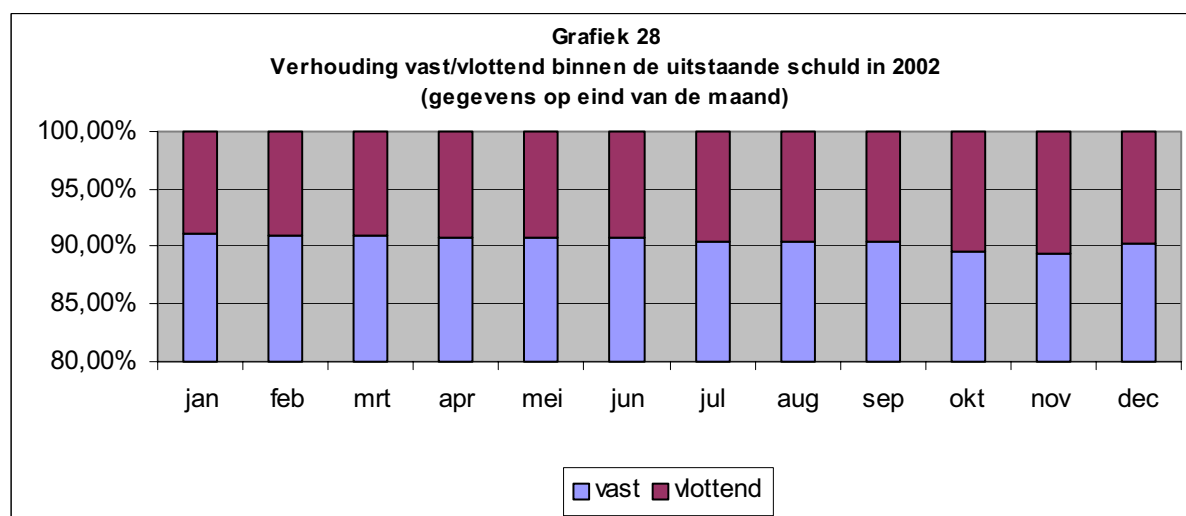
Ook op het einde van 2002 werden de saldi van de dotaties bewust niet overgemaakt aan de instellingen omwille van een dubbele reden : vooreerst was er geen liquiditeitstekort bij de instellingen en tegelijkertijd kon de Vlaamse Gemeenschap zo haar engagement t.o.v. de federale overheid in het kader van het Europese stabilisatieprogramma waarmaken.

V. NORMEN

Zoals opgenomen werd in artikel 5 van het decreet van 16 december 1997 houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap, wordt de Vlaamse regering ertoe gemachtigd het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaams Gewest te voeren binnen operationele normen. Deze operationele normen worden jaarlijks vastgelegd in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Voor de te respecteren normen inzake het beheer van de directe en indirecte schuld in het jaar 2002 verwijzen wij naar artikel 131 van het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2002. Hier volgt een korte bespreking van een aantal van deze normen.

“De directe en indirecte schuld tegen vlottende rente mag in totaliteit niet minder dan 10 percent en niet meer dan 30 percent van de totale uitstaande schuld bedragen.”

Uit onderstaande tabel blijkt dat deze norm enkel in de maanden oktober en november gerespecteerd werd. In oktober kwamen twee renteswaps op eindvervaldag. Hierdoor werd 24,789 miljoen euro aan directe schuld omgezet van vast naar vlottend. In december daarentegen steeg de verhouding vast/vlottend opnieuw nipt boven de 90%-grens uit.

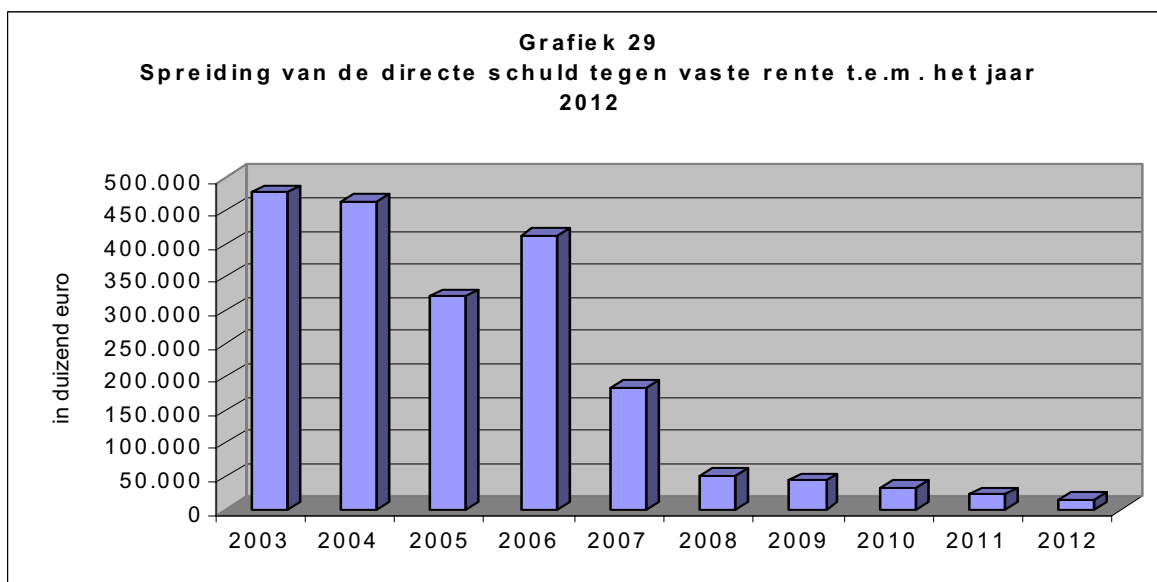
(in %)	Jan	Feb	mrt	apr	Mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
vast	91,14%	91,04%	90,90%	90,74%	90,74%	90,74%	90,37%	90,37%	90,37%	89,48%	89,48%	90,27%
Vlottend	8,86%	8,96%	9,10%	9,26%	9,26%	9,26%	9,63%	9,63%	9,63%	10,52%	10,52%	9,73%

“Bij de uitstaande directe schuld tegen vlottende rente dient een gelijkmatige spreiding binnen het jaar van de rentevoetherziening te worden nagestreefd.”

De relatief kleine omvang van de vlottende schuld evenals de stelselmatige afbouw ervan maakten het ook in 2002 moeilijk om deze norm te realiseren.

“Bij de uitstaande directe schuld tegen vaste rente dient een gelijkmatige spreiding over de jaren heen te worden nagestreefd.”

De volgende grafiek (grafiek 29) geeft de spreiding van de aflossingen aan voor de volgende 10 jaar. Deze grafiek toont de gelijkmatig afbouw tot en met 2006. Na 2006 worden de jaarlijkse aflossingen van de schuld drastisch lager.

(in miljoen euro)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	477,9	464,7	320,5	413,4	184,7	51,4	43,7	33,1	22,4	14,1

VI. RATING VLAAMSE GEMEENSCHAP

De rating is belangrijk voor de betere naam bekendheid van de Vlaamse Gemeenschap en voor een sterkere onderhandelingspositie binnen de financiële wereld.

In 2002 heeft Standard & Poor's (S & P) zijn rating (AA+) herbevestigd. Moody's heeft in 2002 geen nieuwe controle uitgevoerd, zodat er niets wijzigt aan hun rating. Daarmee behoudt Vlaanderen dezelfde sterke kredietwaardigheid als de federale overheid.

Tabel 12			
De ratings van de Vlaamse Gemeenschap binnen de respectievelijke schalen			
Moody's (1998)		S&P (2002)	
Financial security for the investors	Rating	Rating	Capacity of the issuer to meet its financial commitments
Exceptional	Aaa	AAA	Extremely strong
Excellent	<u>Aa1</u>	<u>AA+</u>	Very strong
	Aa2	AA	
	Aa3	AA-	
Good	A1	A-	Strong
	A2	A	
	A3	A-	
Adequate	Baa1	BBB+	Adequate
	Baa2	BBB	
	Baa3	BBB-	

In bijlage 4 vindt men een afschrift van het perscommuniqué van S & P aangaande de rating in 2002.

BIJLAGE 1

Tabel 13

Vervaldagenkalender van de uitstaande directe schuld op 31/12/02

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (in euro)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		15.889,97	06-jan-03	0,02	261,20
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		43.888,57	15-jan-03	0,04	1.803,64
N.F.S.	Obligatielening	FORTIS		123.946.762,39	20-jan-03	0,05	6.791.603,42
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		54.860,73	14-feb-03	0,12	6.763,65
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		156.745,01	25-mrt-03	0,23	36.072,82
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		17.143.128,02	31-mrt-03	0,25	4.227.072,66
N.F.S.	Bankfinanciëring	ABN-AMRO		12.394.676,24	31-mrt-03	0,25	3.056.221,54
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		948,34	01-apr-03	0,25	236,44
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		100.464,48	01-apr-03	0,25	25.047,31
H.O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		26.875.023,74	03-apr-03	0,25	6.847.608,79
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		130.620,82	05-mei-03	0,34	44.733,16
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		52.248,34	15-mei-03	0,37	19.324,73
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.708.732,59	30-jun-03	0,50	7.293.919,45
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		79.256,67	01-jul-03	0,50	39.519,76
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		104.496,66	15-jul-03	0,54	56.113,27
Huisvesting	Obligatielening	FORTIS		953.436,64	01-aug-03	0,58	556.389,05
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		10.805,68	25-sep-03	0,73	7.934,03
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.585.416,92	30-sep-03	0,75	10.909.092,66
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.809,93	01-okt-03	0,75	2.109,37
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		217.408,03	01-okt-03	0,75	163.204,93
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		29.003,54	06-okt-03	0,76	22.169,83
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		2.776,41	06-okt-03	0,76	2.122,24
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		273.781,24	15-okt-03	0,79	216.024,65
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		245.732,56	06-nov-03	0,85	208.704,37
N.F.S.	Bankfinanciëring	FORTIS		148.736.114,86	02-dec-03	0,92	136.918.724,91
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		24.153,73	05-dec-03	0,93	22.433,19
O.I.S.-F.N.S.V.-lening	Obligatielening	CONSORTIUM		50.494.432,96	22-dec-03	0,98	49.249.364,75
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		16.857.584,95	31-dec-03	1,00	16.857.584,95
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.098,82	31-dec-03	1,00	2.098,82
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		105.377,46	31-dec-03	1,00	105.377,46
			Totaal Vast/ Vlot:	428.348.676,28	TOT. 2003		
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		15.889,97	05-jan-04	1,01	16.107,64
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		43.888,57	15-jan-04	1,04	45.692,21
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		54.860,73	13-feb-04	1,12	61.474,08
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		156.745,01	25-mrt-04	1,23	193.247,27
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		17.441.389,27	31-mrt-04	1,25	21.789.790,43
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.066,88	01-apr-04	1,25	1.335,79
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		93.501,69	01-apr-04	1,25	117.069,24
H.O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		26.875.023,74	05-apr-04	1,26	33.943.523,13
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		130.620,82	05-mei-04	1,35	175.711,84
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		52.248,34	17-mei-04	1,38	72.002,51
N.F.S.	Obligatielening	FORTIS		74.368.057,43	18-mei-04	1,38	102.689.043,68

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
N.F.S.	Obligatielening	FORTIS		49.578.704,95	28-mei-04	1,41	69.817.683,14
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.228.075,80	30-jun-04	1,50	21.322.623,19
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		72.501,20	01-jul-04	1,50	108.851,11
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		104.496,66	15-jul-04	1,54	160.896,23
Huisvesting	Obligatielening	FORTIS		953.436,64	30-jul-04	1,58	1.507.213,54
N.F.S.	Obligatielening	FORTIS		123.946.762,39	23-aug-04	1,65	204.087.682,73
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		10.805,68	27-sep-04	1,74	18.828,53
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.224.286,90	30-sep-04	1,75	24.902.244,74
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.976,76	01-okt-04	1,75	5.219,52
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		176.030,31	01-okt-04	1,75	308.655,88
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		29.003,54	05-okt-04	1,76	51.173,37
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		2.776,41	05-okt-04	1,76	4.898,65
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		273.781,24	15-okt-04	1,79	490.555,98
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		248.804,22	08-nov-04	1,86	462.162,36
H.O.I.S.	Obligatielening	FORTIS		49.578.704,95	06-dec-04	1,93	95.897.440,26
Herfin. TB	Obligatielening + swap	FORTIS + swap	24.789.352,48		06-dec-04	1,93	47.948.720,13
H.O.I.S.	Bankfinanciëring + swap	FORTIS + swap	24.789.352,48		06-dec-04	1,93	47.948.720,13
H.N.F.S.	Obligatielening + swap	FORTIS + swap	24.789.352,48		06-dec-04	1,93	47.948.720,13
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		24.153,73	06-dec-04	1,93	46.719,27
O.I.S.-F.N.S.V.- lening	Obligatielening	CONSORTIUM		75.741.649,41	20-dec-04	1,97	149.408.185,14
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		16.228.427,34	31-dec-04	2,00	32.501.316,12
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.296,87	31-dec-04	2,00	4.600,03
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		83.070,76	31-dec-04	2,00	166.369,10
			Totaal Vast/ Vlot:	539.112.095,64	TOT. 2004		
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		15.889,97	05-jan-05	2,02	32.041,14
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		43.888,57	17-jan-05	2,05	89.941,51
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		54.860,73	15-feb-05	2,13	116.785,72
H.N.F.S.	Bankfinanciëring	BBL		24.789.352,48	10-mrt-05	2,19	54.332.827,35
H.O.I.S.	Obligatielening	FORTIS		24.789.352,48	10-mrt-05	2,19	54.332.827,35
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		156.745,01	25-mrt-05	2,23	349.992,28
N.F.S.	Obligatielening	FORTIS		74.368.057,43	30-mrt-05	2,25	167.073.444,09
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		17.449.370,50	31-mrt-05	2,25	39.249.132,00
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.145,91	01-apr-05	2,25	2.580,65
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		72.185,13	01-apr-05	2,25	162.564,87
H.O.I.S.- Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		26.875.023,74	04-apr-05	2,26	60.744.916,67
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		130.620,82	06-mei-05	2,35	306.690,53
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		52.248,34	17-mei-05	2,38	124.250,85
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.086.734,90	30-jun-05	2,50	35.197.540,35
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		72.907,10	01-jul-05	2,50	182.367,62
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		104.496,66	15-jul-05	2,54	265.392,89

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
Huisvesting	Obligatielening	FORTIS		953.436,64	01-aug-05	2,59	2.465.874,49
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		10.805,68	26-sep-05	2,74	29.604,60
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.289.508,45	30-sep-05	2,75	39.305.935,57
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.153,53	30-sep-05	2,75	8.674,37
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		133.512,53	01-okt-05	2,75	367.616,68
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		29.003,54	05-okt-05	2,76	80.176,91
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		2.776,41	05-okt-05	2,76	7.675,06
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		273.781,24	17-okt-05	2,80	765.837,39
Herfin. TB	Obligatielening + swap	FORTIS + swap vast-vlot	24.789.352,48		27-okt-05	2,82	70.021.431,25
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		251.914,27	07-nov-05	2,85	719.163,48
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		24.153,73	05-dec-05	2,93	70.806,82
O.I.S.-F.N.S.V.-lening	Obligatielening	CONSORTIUM		75.741.649,41	20-dec-05	2,97	225.149.834,55
N.F.S.	Bankfinanciëring	DEXIA / BEVAK		29.747.222,97	20-dec-05	2,97	88.426.676,50
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		15.849.894,27	30-dec-05	3,00	47.549.682,81
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.447,55	30-dec-05	3,00	7.342,65
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		78.685,00	31-dec-05	3,00	236.270,57
			Totaal Vast/ Vlot:	345.244.177,47	TOT. 2005		
N.F.S.	Obligatielening	FORTIS		107.585.789,75	04-jan-06	3,01	324.231.147,19
H.O.I.S.	Obligatielening	FORTIS		16.360.972,64	04-jan-06	3,01	49.307.040,83
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		15.889,97	05-jan-06	3,02	47.931,11
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		43.888,57	16-jan-06	3,05	133.709,84
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		54.860,73	15-feb-06	3,13	171.646,45
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		156.745,03	27-mrt-06	3,24	507.596,23
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		17.370.444,30	31-mrt-06	3,25	56.442.046,41
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.264,45	31-mrt-06	3,25	4.108,60
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		52.667,63	01-apr-06	3,25	171.278,02
H.O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		26.875.023,82	03-apr-06	3,26	87.546.310,47
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		130.620,82	05-mei-06	3,35	436.953,48
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		52.248,34	15-mei-06	3,37	176.212,89
N.F.S.	Bankfinanciëring	DEXIA		74.368.057,43	30-mei-06	3,41	253.870.135,77
H.N.F.S.	Bankfinanciëring	DEXIA		49.578.704,95	27-jun-06	3,49	173.050.055,09
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		13.575.288,11	30-jun-06	3,50	47.494.912,10
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		44.740,54	01-jul-06	3,50	156.653,19
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		104.496,66	17-jul-06	3,55	370.462,13
Huisvesting	Obligatielening	FORTIS		953.436,64	01-aug-06	3,59	3.419.311,13
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		10.805,68	25-sep-06	3,74	40.380,68
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.227.602,25	29-sep-06	3,75	53.324.273,64
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.340,80	29-sep-06	3,75	12.521,14
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		13.980,03	01-okt-06	3,75	52.472,99
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		29.003,54	05-okt-06	3,76	109.180,45

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		2.776,41	05-okt-06	3,76	10.451,47
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		273.781,24	16-okt-06	3,79	1.038.868,54
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		255.063,20	06-nov-06	3,85	982.517,42
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		24.153,73	05-dec-06	3,93	94.960,55
O.I.S.-F.N.S.V.-lening	Obligatielening	CONSORTIUM		75.741.649,41	20-dec-06	3,97	300.891.483,96
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		15.472.773,66	29-dec-06	4,00	61.848.703,48
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.650,89	29-dec-06	4,00	10.596,30
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		22.368,45	31-dec-06	4,00	89.535,08
			Totaal Vast/ Vlot:	413.405.089,67	TOT. 2006		
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		15.914,79	05-jan-07	4,02	63.920,77
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		43.888,57	15-jan-07	4,04	177.478,16
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		54.860,70	15-feb-07	4,13	226.507,05
H.N.F.S.	Obligatielening	DEXIA		12.394.676,24	09-mrt-07	4,19	51.921.808,14
H.O.I.S.	Obligatielening	FORTIS		12.394.676,24	12-mrt-07	4,20	52.023.682,19
H.O.I.S.	Obligatielening	FORTIS		24.789.352,48	12-mrt-07	4,20	104.047.364,38
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		16.190.907,22	30-mrt-07	4,25	68.755.907,37
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.382,99	30-mrt-07	4,25	5.872,97
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		53.099,39	01-apr-07	4,25	225.781,51
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		130.620,82	07-mei-07	4,35	568.290,03
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		52.248,17	15-mei-07	4,37	228.460,49
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		12.969.186,34	29-jun-07	4,50	58.308.040,50
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		42.228,12	01-jul-07	4,50	190.084,37
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		104.496,66	16-jul-07	4,54	474.672,50
Huisvesting	Obligatielening	FORTIS		953.436,64	01-aug-07	4,59	4.372.747,77
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		10.805,68	25-sep-07	4,74	51.186,36
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		13.795.509,16	28-sep-07	4,75	65.462.525,66
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.539,20	01-okt-07	4,75	16.823,32
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		6.089,23	01-okt-07	4,75	28.944,70
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		29.003,54	05-okt-07	4,76	138.183,99
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		2.776,41	05-okt-07	4,76	13.227,88
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		273.781,24	15-okt-07	4,79	1.311.899,70
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		258.251,49	06-nov-07	4,85	1.253.050,38
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		24.153,73	05-dec-07	4,93	119.114,28
O.I.S.-F.N.S.V.-lening	Obligatielening	CONSORTIUM		75.741.649,68	20-dec-07	4,97	376.633.134,71
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.290.270,60	31-dec-07	5,00	71.490.504,43
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.857,10	31-dec-07	5,00	14.293,33
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		23.462,97	31-dec-07	5,00	117.379,15
			Totaal Vast/ Vlot:	184.653.125,40	TOT. 2007		
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		43.888,57	15-jan-08	5,04	221.366,73
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		14.232.266,29	31-mrt-08	5,25	74.748.642,41

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.541,05	01-apr-08	5,25	8.097,90
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		47.787,92	01-apr-08	5,25	251.115,71
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		130.620,82	05-mei-08	5,35	698.552,99
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		11.688.630,59	30-jun-08	5,50	64.303.480,07
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		15.824,13	01-jul-08	5,50	87.097,77
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		104.496,44	15-jul-08	5,54	579.167,94
Huisvesting	Obligatielening	FORTIS		953.436,64	01-aug-08	5,59	5.328.796,56
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		10.805,68	25-sep-08	5,74	62.021,64
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		12.049.725,58	30-sep-08	5,75	69.327.188,27
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.749,43	01-okt-08	5,76	21.582,34
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		4.637,39	01-okt-08	5,76	26.693,60
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		29.003,54	06-okt-08	5,77	167.346,45
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		2.776,41	06-okt-08	5,77	16.019,51
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		273.781,24	15-okt-08	5,79	1.586.431,02
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		261.479,63	06-nov-08	5,85	1.530.909,50
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		24.153,70	05-dec-08	5,93	143.334,01
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		11.560.449,83	31-dec-08	6,01	69.426.043,91
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.116,27	31-dec-08	6,01	18.714,70
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		6.280,73	31-dec-08	6,01	37.718,79
			Totaal Vast/ Vlot:	51.448.451,89	TOT. 2008		
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		43.888,57	15-jan-09	6,05	265.375,55
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		12.202.166,49	31-mrt-09	6,25	76.288.613,51
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.699,11	01-apr-09	6,25	10.627,58
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		47.817,67	01-apr-09	6,25	299.089,70
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		130.620,76	05-mei-09	6,35	829.173,43
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		9.775.004,67	30-jun-09	6,50	63.550.920,77
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		16.693,00	01-jul-09	6,50	108.573,11
Huisvesting	Obligatielening	FORTIS		953.436,65	31-jul-09	6,59	6.279.621,11
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		10.803,19	25-sep-09	6,74	72.810,54
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		10.260.395,99	30-sep-09	6,75	69.292.811,27
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.972,13	01-okt-09	6,76	26.836,36
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		4.796,02	01-okt-09	6,76	32.402,71
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		29.003,56	05-okt-09	6,77	196.270,67
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		2.825,97	05-okt-09	6,77	19.123,69
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	FORTIS		273.781,20	15-okt-09	6,79	1.860.211,99
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		264.748,12	06-nov-09	6,85	1.814.793,96
N.F.S.	Obligatielening + swap	OMOB + swap vast-vlot	49.578.704,95		15-dec-09	6,96	345.149.285,69
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		9.648.588,30	31-dec-09	7,01	67.592.987,08
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.378,64	31-dec-09	7,01	23.668,99

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		6.553,21	31-dec-09	7,01	45.908,41
			Totaal Vast/ Vlot:	93.258.878,21	TOT. 2009		
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		9.881.786,97	31-mrt-10	7,25	71.663.260,57
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.857,16	01-apr-10	7,25	13.473,31
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		45.821,28	01-apr-10	7,25	332.424,00
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.626.526,59	30-jun-10	7,50	57.209.396,72
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		17.220,87	01-jul-10	7,50	129.227,26
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.759.528,61	30-sep-10	7,75	60.162.920,46
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.208,09	01-okt-10	7,76	32.638,64
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		2.794,48	01-okt-10	7,76	21.674,44
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		268.057,48	08-nov-10	7,86	2.107.005,23
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.458.817,65	31-dec-10	8,01	59.711.411,43
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.644,34	31-dec-10	8,01	29.174,69
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		5.281,57	31-dec-10	8,01	42.281,50
			Totaal Vast/ Vlot:	33.075.545,09	TOT. 2010		
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		6.960.768,82	31-mrt-11	8,25	57.440.645,71
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.054,73	01-apr-11	8,25	16.961,37
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		16.098,06	01-apr-11	8,25	132.886,15
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.006.509,31	30-jun-11	8,50	42.562.187,37
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		2.106,10	01-jul-11	8,50	17.910,53
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.472.638,33	30-sep-11	8,75	47.904.327,30
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.458,06	30-sep-11	8,75	39.023,29
O.I.S.-Universiteiten	Bankfinanciëring	R § D		271.408,19	07-nov-11	8,86	2.404.007,34
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.689.462,22	30-dec-11	9,00	42.218.007,82
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.963,54	30-dec-11	9,00	35.682,72
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		4.183,55	31-dec-11	9,01	37.674,88
			Totaal Vast/ Vlot:	22.433.650,91	TOT. 2011		
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.418.746,40	30-mrt-12	9,25	40.882.483,82
O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.212,79	30-mrt-12	9,25	20.472,85
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		3.396,64	01-apr-12	9,26	31.444,48
H.O.I.S.-"overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.048.792,29	29-jun-12	9,50	28.967.703,18
O.I.S. overg. len. V.M.M.	Bankfinanciëring	DEXIA		2.213,19	01-jul-12	9,51	21.040,50

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.960.658,01	28-sep-12	9,75	38.619.128,38
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.722,93	01-okt-12	9,76	46.090,62
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.684.752,79	31-dec-12	10,01	26.869.594,36
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.236,52	31-dec-12	10,01	42.400,02
			Totaal Vast/ Vlot:	14.129.731,56	TOT. 2012		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.199.931,21	29-mrt-13	10,25	22.547.788,10
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.489,39	29-mrt-13	10,25	25.514,54
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.673.245,30	28-jun-13	10,50	17.566.783,53
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.791.498,19	30-sep-13	10,76	19.269.649,02
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.003,53	01-okt-13	10,76	53.832,50
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.509.530,02	31-dec-13	11,01	16.617.237,32
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.663,22	31-dec-13	11,01	51.333,75
			Totaal Vast/ Vlot:	7.186.360,86	TOT. 2013		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.439.685,32	31-mrt-14	11,25	16.203.362,45
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.726,48	01-apr-14	11,26	30.693,44
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		863.243,91	30-jun-14	11,50	9.930.852,54
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.361.671,42	30-sep-14	11,76	16.008.033,05
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.300,86	01-okt-14	11,76	62.332,30
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.150.975,81	31-dec-14	12,01	13.821.169,80
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.044,14	31-dec-14	12,01	60.571,14
			Totaal Vast/ Vlot:	4.828.647,94	TOT. 2014		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		975.996,94	31-mrt-15	12,25	11.960.641,95
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.963,56	01-apr-15	12,26	36.325,94
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		592.642,72	30-jun-15	12,50	7.410.469,52
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.015.870,47	30-sep-15	12,76	12.958.610,71
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.615,83	01-okt-15	12,76	71.651,84
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		748.685,69	31-dec-15	13,01	9.739.067,55
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.429,40	31-dec-15	13,01	70.626,83
			Totaal Vast/ Vlot:	3.347.204,61	TOT. 2015		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		641.589,79	31-mrt-16	13,26	8.505.898,61
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.319,19	01-apr-16	13,26	44.013,37
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		377.312,44	30-jun-16	13,51	5.096.302,27

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		489.453,25	30-sep-16	13,76	6.734.340,33
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.949,57	30-sep-16	13,76	81.859,56
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		348.222,41	30-dec-16	14,01	4.877.975,84
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		5.969,06	30-dec-16	14,01	83.615,90
			Totaal Vast/ Vlot:	1.871.815,71	TOT. 2016		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		196.088,31	31-mrt-17	14,26	2.795.735,80
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.595,79	31-mrt-17	14,26	51.267,10
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		184.488,01	30-jun-17	14,51	2.676.339,76
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		197.463,03	29-sep-17	14,76	2.913.796,93
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		6.303,15	29-sep-17	14,76	93.010,32
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		178.452,77	29-dec-17	15,01	2.677.769,37
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		6.413,68	29-dec-17	15,01	96.240,34
			Totaal Vast/ Vlot:	772.804,74	TOT. 2017		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		52.464,19	30-mrt-18	15,25	800.330,44
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		3.990,93	30-mrt-18	15,25	60.880,82
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		66.765,83	29-jun-18	15,50	1.035.144,75
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		104.631,39	28-sep-18	15,75	1.648.302,72
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		6.677,78	01-okt-18	15,76	105.252,79
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		69.120,77	31-dec-18	16,01	1.106.689,81
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.013,25	31-dec-18	16,01	112.288,86
			Totaal Vast/ Vlot:	310.664,14	TOT. 2018		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		24.527,38	29-mrt-19	16,25	398.620,32
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		4.386,17	01-apr-19	16,26	71.320,33
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		49.782,42	28-jun-19	16,50	821.478,13
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		52.070,23	30-sep-19	16,76	872.639,99
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.074,70	01-okt-19	16,76	118.583,60
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		20.299,03	31-dec-19	17,01	345.305,97
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.618,26	31-dec-19	17,01	129.593,91
			Totaal Vast/ Vlot:	165.758,19	TOT. 2019		
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		15.182,73	31-mrt-20	17,26	262.058,08
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		39.160,93	30-jun-20	17,51	685.691,79
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		9.238,32	30-sep-20	17,76	164.087,75
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.495,25	01-okt-20	17,76	133.148,50

VERVALDAGENKALENDER VAN DE UITSTAANDE DIRECTE SCHULD OP 31/12/02 (vervolg)							
Categorie schuld op 31/12/02	Type financiering	Financiële instelling	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vlottende rente	Kapitaals-aflossing gekoppeld aan vaste rente	Datum vervaldag	Resterende looptijd vanaf 31/12/02 in jaren	Bedrag * looptijd
H.O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		263.420,34	31-dec-20	18,01	4.745.174,62
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		2.185,81	31-dec-20	18,01	39.374,52
			Totaal Vast/ Vlot:	336.683,38	TOT. 2020		
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		7.561,00	01-okt-21	18,76	141.877,50
O.I.S.- "overheidsaand."	Bankfinanciëring	DEXIA		1.056,61	31-dec-21	19,01	20.090,06
			Totaal Vast/ Vlot:	8.617,61	TOT. 2021		
							6.037.130.993,96
ALGEMEEN TOTAAL GEWOGEN GEMIDDELDE LOOPTIJD IN JAREN				2.143.937.979,29		2,82	

BBL: Bank Brussel Lambert

FNSV: Fonds voor herstructurering van de Nationale Sectoren van het Vlaams Gewest

FORTIS: Algemene Spaar- en Lijfrente Kas – Generale Bank – Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid

DEXIA: Gemeentekrediet van België – Bacob - Paribas

H.N.F.S.: Herfinanciering Netto te Financieren Saldo

H.O.I.S.: Herfinanciering Overgenomen Indirecte Schuld

KBC: Kredietbank – Cera

N.F.S.: Netto te Financieren Saldo

O.I.S.: Overgenomen Indirecte Schuld

OMOB: Onderlinge Maatschappij der Openbare Besturen

R&D: Registratie en Domeinen

TB: Thesauriebewijzen

BIJLAGE 2

Tabel 14

Samenstelling en evolutie van de totale schuld van de Vlaamse Gemeenschap

Tabel 14		
Samenstelling en evolutie van de totale schuld van het MVG (in duizend euro)		
	31/12/01	31/12/02
1. Kasstand Vlaamse Gemeenschap		
1.1. Korte termijn beleggingen	-425.807	-185.104
1.2. Kassituatie	-14.998	-34.787
Subtotaal (1)	-440.805	-219.891
2. Kasstand Centraal Financieringsorgaan ter Financiering van de Vlaamse Gemeenschap		
1.1. Korte termijn beleggingen	-548.464	0
1.2. Kassituatie	-231.632	-464.133
Subtotaal (2)	-780.096	-464.133
<i>Subtotaal (1+2)</i>	-1.220.901	-684.024
3. Directe schuld		
3.1. Directe schuld	1.628.660	1.182.452
3.2. Overgenomen "Overheidsaandeel"schuld	549.907	486.075
3.3. Overgenomen "Huisvesting"schuld	7.634	6.674
3.4. Overgenomen "FNSV-lening"	407.100	353.461
3.5. Overgenomen "Universitaire"schuld	143.293	115.276
Subtotaal (3)	2.736.594	2.143.938
4. Indirecte schuld		
4.1. A.L.E.S.H.	1.773.868	1.704.344
4.2. Openbare werken	0	0
4.3. Hospitalen	0	0
4.4. Sociale huisvesting	0	0
4.5. Scholen en universiteiten	0	0
4.6. Diversen	40.299	35.609
Subtotaal (4)	1.814.167	1.739.953
<i>Subtotaal (3+4)</i>	4.550.761	3.883.891
Netto schuldpositie van de Vlaamse Gemeenschap (1+2+3+4)	3.329.860	3.199.867

BIJLAGE 3

Tabel 15

Lijst van de losstaande Swaps

Tabel 15					
Lijst van de losstaande swaps op 31/12/2002					
Financiële instelling	Begindatum	Vervaldag	Notioneel bedrag In duizend euro	Te betalen rente	Te ontvangen rente
C.S.F.P.*	3/12/93	3/6/03	24.789,4	6,93 %	Bibor 6 maand
C.S.F.P.*	28/1/94	29/7/03	24.789,4	6,74 %	Bibor 3 maand

* C.S.F.P. = CREDIT SUISSE FINANCIAL PRODUCTS

BIJLAGE 4

Rating 2002 Standard & Poors

Long-Term Rating on Community of Flanders Affirmed 'AA+'; Outlook Stable

PARIS (Standard & Poor's) Nov. XYZ, 2002--Standard & Poor's Ratings Services affirmed its double-'A'- plus long-term issuer credit rating on the Community of Flanders in Belgium, following an annual review. The outlook remains stable.

The rating affirmation reflects Flanders' wealthy and diversified economy; its declining debt burden owing to consistently strong budgetary performance; growing fiscal autonomy amid commitments to share national efforts to meet EMU convergence criteria.

Flanders accounts for approximately 60% of the Belgian gross domestic product and 75% of national exports. It is a wealthy region with a per-capita GDP 10% above the EU average and benefits from a key location in Europe. Substantial foreign and domestic investments, the good level of infrastructure and the increasing industrial productivity sustain an above national average economic growth, which has contributed to reducing unemployment rate to 4%. Flanders' economic sensitivity to export, however, might result in sluggish economic growth in the years to come, curbed by the international economic slowdown.

Flanders continued to post sound surpluses before debt, averaging 5% of revenues over the past few years, that have been allocated to finance a gradual debt reduction and have restored financial reserves. Financial debt burden accounted for 24% of the operating revenues in 2001, gradually down from 80% in the mid 1990s where it had surged following a cut in transfers to share national efforts to qualify for the EMU.

Budgetary surpluses are projected to slightly decline over the medium term, as debt redemption requirements fall.

OUTLOOK: stable

The stable outlook reflects the S&P expectation that increased fiscal autonomy should allow the Community to absorb possible fiscal adjustments, due to economic cycles or other future external budgetary pressures thereby maintaining strong financial performances.

GLOSSARIUM

Glossarium

Aanbesteding

Systeem voor het plaatsen van een emissie waarbij kandidaat-inschrijvers hetzij een emissieprijs, hetzij een rentevoet voorstellen, rekening gehouden met het feit dat alle andere voorwaarden van de lening bepaald zijn. Alle offertes worden gerangschikt volgens de rente of de prijzen die geboden worden.

Aflossing

In brede zin gaat het om iedere terugbetaling die een schuld vermindert of uitdooft.

Bibor/Euribor

Brussel Interbank Offered Rate/European Interbank Offered Rate of de rentevoet waartegen het mogelijk is te lenen op de interbancaire markt te Brussel/Europa.

DAB

Dienst Afzonderlijk Beheer.

Directe schuld

Leningen, ofwel aangegaan door de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van haar tekorten, ofwel contractueel overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap uit de indirecte schuld alsook alle leningen ter herfinanciering van voormelde leningen.

Duratie ("duration")

“Duration” is een meetinstrument voor de effectieve looptijd van een obligatie of een schuldportefeuille en is gedefinieerd als het gewogen gemiddelde van de looptijden van iedere geldstroom met als wegingcoëfficiënten de contante waarde van iedere geldstroom t.o.v. de contante waarde van de som van alle geldstromen. Zoals de “duration” voor één obligatie kan berekend worden, kan dit ook gedaan worden voor een portefeuille van obligaties of leningen. Het laat toe om verschillende obligaties of schuldportefeuilles op gelijke noemer te zetten om ze zo met elkaar te kunnen vergelijken. De “duration” van de portefeuille verandert bij elke wijziging van de samenstelling van de portefeuille (b.v. bij elke nieuwe opname), vermindert geleidelijk met de tijd en is omgekeerd evenredig met de gewogen gemiddelde coupon van de portefeuille en met het marktrendement.

Het concept “duration” is ook relevant om de prijsgevoeligheid van een obligatie of een schuldportefeuille t.o.v. een marginale rentefluctuatie te meten. In dit geval doet men beroep op het begrip “Modified duration” die gelijk is aan de “duration” van een obligatie gedeeld door een factor gelijk aan $1+i$, waarbij i het huidig actuariael rendement is. Alhoewel deze maatstaf heel nuttig is om prijswijzigingen te simuleren tengevolge van kleine fluctuaties van de rentevoeten is deze niet aangepast om prijsvariaties te simuleren bij grote renteschommelingen.

Financiële Markt

Kapitaalmarkt plus geldmarkt.

Geconsolideerde schuld

Schuld op meer dan 1 jaar waarbij de opbrengst van de leningen wordt gestort in de middelenbegroting. De terugbetaling van deze schuld kan gebeuren via contractuele aflossingen onder de vorm van jaarlijkse dotaties waarvoor op begroting kredieten worden voorzien (Titel 3).

Geldmarkt

Markt waarop financiële verrichtingen met een looptijd van ten hoogste één jaar worden afgesloten.

Gewaarborgde schuld

Het geheel van schulden van publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, en van lagere overheden waarvan een gedeelte of het geheel van het uitstaande kapitaal gewaarborgd wordt door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, hetzij door middel van een waarborgverklaring, hetzij door middel van een contractuele verbintenis, met uitzondering van de indirecte schuld.

Herfinanciering

Terugbetaling van een lening op de eindvervaldag met de opbrengsten van een nieuwe lening.

HRF

Hoge Raad van Financiën.

Indirecte schuld

Leningen aangegaan, ofwel door publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, ofwel door lagere overheden, ofwel door de Vlaamse Gemeenschap in het verleden ter financiering van specifieke beleidsprojecten, en waarvan het geheel van de kapitaalsaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, zonder evenwel rekening te houden met terugbetalingen door derden, alsook het Vlaamse aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der sociale huisvesting (A.L.E.S.H.).

Kapitaalmarkt

Plaats waar de financiële instrumenten op middellange en lange termijn worden verhandeld.

Lening tegen vaste rentevoet

Lening waarvan de rentevoet tot de eindvervaldag onveranderd blijft.

Lening tegen vlottende rentevoet

Lening die wordt uitgegeven op middellange of lange termijn en waarvan de rentevoet varieert volgens de evolutie van een referentierentevoet die meestal de rentevoet van de interbankenmarkt is. De coupon wordt vastgesteld meestal om de zes maanden. Bij het interbancair tarief wordt eventueel een vaste marge of "spread" gevoegd. Voor de zeer goede debiteuren kan deze marge in mindering komen van de interbancaire rentevoet.

Marge

Een over het algemeen vaste marge die men optelt of aftrekt van een rentevoet die men als referentie gebruikt bij een lening met een veranderlijke rentevoet

Middelkorte schuld

Schuld met een looptijd van maximum 1 jaar waarbij de opbrengst van de leningen wordt gestort in de middelenbegroting. De terugbetaling van deze schuld kan gebeuren via contractuele aflossingen onder de vorm van jaarlijkse dotaties waarvoor op begroting kredieten worden voorzien (Titel 3).

Netto te Financieringen Saldo

Som van het saldo van de lopende verrichtingen, de kapitaalsverrichtingen en de thesaurieverrichtingen. Dit saldo wordt "netto" genoemd omdat de aflossingen van de schuld niet begrepen zijn in bovengenoemde verrichtingen. Het netto saldo van de begroting verwijst enkel naar de som van de lopende verrichtingen en de kapitaalsverrichtingen. Theoretisch stemt het Netto te Financieringen Saldo overeen met de toename van de schuld.

OLO

Lineaire obligatie: obligatie op lange termijn uitgegeven door de Federale Administratie der Thesaurie met een vaste rentevoet, looptijd en terugbetalingsprijs. Deze obligaties zijn gedematerialiseerd.

Rating

Praktijk waarbij een evaluatie wordt gemaakt van het vermogen van een debiteur om na te gaan of die de financiële dienst van zijn verbintenissen kan nakomen. De meest bekende ratingagentschappen zijn "Standard & Poor's" en "Moody's". Zij beoordelen regelmatig het financiële vermogen van de Vlaamse Gemeenschap.

Schatkistpapier

Effecten op korte termijn die door de Federale Thesaurie bij aanbesteding zijn uitgegeven op de primaire markt. Men kan drie verschillende types onderscheiden: de certificaten op drie maanden, op zes maanden en op twaalf maanden. Bovendien bestaat er ook een secundaire markt voor de schatkistcertificaten. Deze berust bij de "primary dealers" die zorgen voor een doeltreffende en doorzichtige werking van de markt, evenals voor de liquiditeit ervan. Vanaf het moment dat de schatkistcertificaten werden opgenomen in het X/N clearingstelsel van de Nationale Bank, kan iedereen er op intekenen (ingezetenen en niet-ingezetenen, institutionele beleggers, particulieren...).

Schuld op korte termijn

Schuld in effecten waarvan de looptijd niet langer is dan 1 jaar. Schulden op korte termijn worden aangegaan om tijdelijke schatkisttekorten te overbruggen.

Swap

Financiële transactie waarbij twee partijen zich ertoe verbinden om gedurende een zekere termijn gelijke maar tegengestelde financiële verplichtingen uit te wisselen. De swap kan slaan op de rentevoet, op de valuta of op beide. Men spreekt dan respectievelijk van renteswap, valutaswap en gekruiste swap. De renteswap bestaat in het omwisselen van rentebetalingstromen van een uitstaand kapitaal, zoals bijvoorbeeld een vaste rentevoet tegen een variabele rentevoet, een variabele rentevoet tegen een op andere referentiepunten steunende variabele rentevoet.

LIJST OPGENOMEN TABELLEN EN GRAFIEKEN

TABELLEN

Tabel 1 : Evolutie van de uitstaande directe en indirecte schuld van de Vlaamse Gemeenschap...	15
Tabel 2 : Uitstaande leasingschuld	16
Tabel 3 : Kas- en Schuldevolutie in 2002	17
Tabel 4 : Vergelijking kassaldo versus saldo op aanrekeningsbasis	18
Tabel 5 : Overzicht van de renteswaps die op 31/12/02 nog actief waren	19
Tabel 6 : Directe schuld per financiële instelling	19
Tabel 7 : Duration en Modified duration van de directe schuld	22
Tabel 8 : Historische lasten m.b.t. de totale directe en indirecte schuld	24
Tabel 9 : Waarborgen 2002 die reeds volledig werden opgenomen	25
Tabel 10 : Waarborgen 2002 die nog niet volledig werden opgenomen	25
Tabel 11 : Evolutie van de waarborgen van de Vlaamse Gemeenschap sinds 1999	26
Tabel 12 : De ratings van de Vlaamse Gemeenschap binnen de respectievelijke schalen	31
Tabel 13 : Vervaldagenkalender van de uitstaande directe schuld op 31/12/.02	35
Tabel 14 : Samenstelling en evolutie van de totale schuld van de Vlaamse Gemeenschap	47
Tabel 15 : Lijst van de losstaande swaps	51

GRAFIEKEN

Grafiek 1 : B.B.P. en I.S.M. / N.A.P.M.-index	5
Grafiek 2 : Consumptiegroei en consumentenvertrouwen	5
Grafiek 3 : Werkloosheidsgraad	6
Grafiek 4 : Inflatie en basisinflatie	6
Grafiek 5 : I.F.O., B.N.N.-index en leading indicator	7
Grafiek 6 : Consumentenvertrouwen (index) en kleinhandelsverkopen	7
Grafiek 7 : Werkloosheidsgraad en consumentenvertrouwen	7
Grafiek 8 : Inflatie en basisinflatie	7
Grafiek 9 : Groei van de consumptie (op 1 jaar) en consumentenvertrouwen	8
Grafiek 10 : B.B.P.-groei en conjunctuurbarometer	8
Grafiek 11 : Inflatie	8
Grafiek 12 : Werkloosheid	8
Grafiek 13 : Evolutie van de U.S.D.-Swapcurve in 2002	9
Grafiek 14 : Fed funds en werkloosheidsgraad	9
Grafiek 15 : U.S. 10y governmentbonds – 10y swap rate	10
Grafiek 16 : Evolutie van de eurozoneswapcurve in 2002	10
Grafiek 17 : B.C.E. reporate en EUR/USD-evolutie	10
Grafiek 18 : Eurozone 10y government bonds – 10y swap rate	11
Grafiek 19 : Evolutie uitstaande schuld 1997-2002	15
Grafiek 20 : Aflossingen directe schuld 2002	15
Grafiek 21 : Aflossingen indirecte schuld 2002	16
Grafiek 22 : Vervaldagenkalender van de directe schuld t.e.m. 2012	20
Grafiek 23 : Evolutie van de verhouding vast/vlottend binnen de directe schuld	21

Grafiek 24 : Evolutie van de verhouding vast/vlottend binnen de indirecte schuld	23
Grafiek 25 : Vervaldagenkalender indirecte schuld (exclusief Alesh) t.e.m. het jaar 2011	23
Grafiek 26 : Evolutie N.F.S. Vlaamse Gemeenschap	27
Grafiek 27 : Vergelijking kassaldo-beleggingen 2002	28
Grafiek 28 : Verhouding vast/vlottend binnen de uitstaande schuld in 2002	29
Grafiek 29 : Spreiding van de directe schuld tegen vaste rente tot en met het jaar 2012	30